

Architectural and technical sketches of a wind tunnel or aerodynamic test cell. The sketches include a vertical support structure, a large cylindrical chamber, and various aerodynamic components. Labels include 'Arealstand', 'glasfibre profile', 'plastic', 'Aerodynamic design.', 'Side view', 'profile', 'Support inside of stainless steel poles. (1,1m)', and 'place for Spectrometer and other equipment'.

BRANSCHÖVERSIKTEN

November 2001

Arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultföretagen.
Svensk och internationell kartläggning.

De i Branschöversikten publicerade tabellerna redovisar uppgifter från företagens bokslut för 2000 och 2000/2001.

Innehåll

- 4 **KORTVARIG AVMATTNING I SVERIGE**
- 4 Robust bransch trotsar snålblåst
Glädjande tillväxt trots vikande ekonomi.
Ojämn lönsamhetsutveckling.
- 6 **Prispotential**
De mest kvalificerade tjänsterna har en 50%-ig uppsida
- 7 **Förädlingsvärdet utvecklas positivt**
Kundernas värdering av företagens tjänster ökar
- 8 **Kvinnorna blir fler**
Fler än 30% av alla nyanställda i branschen utgörs av kvinnor.
- 9 **Projektledningsfunktioner efterfrågade**
Internationellt och i Sverige växer projektledningsverksamheten snabbt.
Men ett bredare innehåll än tidigare efterfrågas.
- 9 **Potential för industriteknikkonsulterna**
Marknaden för industriteknikkonsultföretagen har under flera år framåt en stor tillväxtpotential. Den bottenar i industrins effektiviseringsarbete.
- 11 **Nyckeltal för de största svenska konsultföretagen**
- 12 **De största grupperna inom industriteknik, projektledning och installation/energi**
- 13 **De 50 största arkitektgrupperna**
- 15 **De 200 största koncernerna i Sverige – tabeller**

- 20 **DEN NORDISKA MARKNADEN**
- 20 Ekonomiska förutsättningar, nyckeltal och företagsaffärer
- 21 Nordens 50 största arkitektföretag
- 23 De 50 största koncernerna i Danmark, Finland och Norge – tabeller

- 26 **INTERNATIONELLT**
- 26 Dramatiskt ekonomiskt fall. Blickarna riktas mot år 2003
- 26 Företagshändelser i Europa. Allt fler fusioner
- 27 Europas 200 största koncerner – tabeller
- 32 Världens 100 största koncerner – tabeller
- 34 Svenska konsultföretag hävdar sig väl

Omslagsbild:

Areal stand ombord på Assa Abloy Racing Team's VO 60, designat och utvecklat av Semcon utifrån samma aerodynamiska principer som man tillverkar flygplan.

 Förord

Vår bransch skapar värden som varar. Vår bransch har direkt påverkan på planering, funktion, ekonomi, teknik och estetik på ca 90% av de fysiska investeringar som görs i det svenska samhällsbyggandet. Vår bransch spelar en allt viktigare och mer omfattande roll för industrins utveckling. Inte bara genom planering och projektering för investeringar i process- och produktionsapparaten utan också som en allt viktigare part i industrins forsknings- och utvecklingsarbete.

Publiceringen av Branschöversikten är ett led i vår strävan att synliggöra branschen och dess företag. Med denna svenska och internationella kartläggning hoppas vi kunna bidra till att öka kunskapen om vår bransch med arkitektföretag, teknikkonsult- och industrikonsultföretag.

Branschöversikten, som med successivt föränderlig form, publiceras för 16:e året distribueras till medlemmarna i Svensk Teknik och Design och de övriga företag som medverkar i undersökningen. Den distribueras också till tongivande kundföretag, tidskrifter, konjunkturbedömare, företagsanalytiker med flera i Sverige och i övriga nordiska länder samt till svenska beskickningar och exportkontor. En engelsk upplaga distribueras förutom till de företag som medverkar i vår undersökning, till internationella utvecklingsbanker, utvecklingsorganisationer och förvaltningar inom EU, internationella tidskrifter med flera.

Vår nya gemensamma bransch- och arbetsgivarorganisation Svensk Teknik och Design, som från januari 2001 bildats inom ALMEGA Tjänsteförbunden, har fått den representativitet vi hoppats på och har alla förutsättningar att bli mer slagkraftig. Marknadsinformation av den karaktär Ni nu håller i handen är en del av organisationens utåtriktade verksamhet.

Branschöversikten är beroende av medverkan från ett stort antal företag inom och utanför Sverige. Vi vill tacka alla som har bidragit till att göra denna sammanställning möjlig.

Thomas Erséus, vd i J&W
Ordförande i Svensk Teknik och Design

Kortvarig avmattning i Sverige

Bengt O. Andreasson
Svensk Teknik och Design

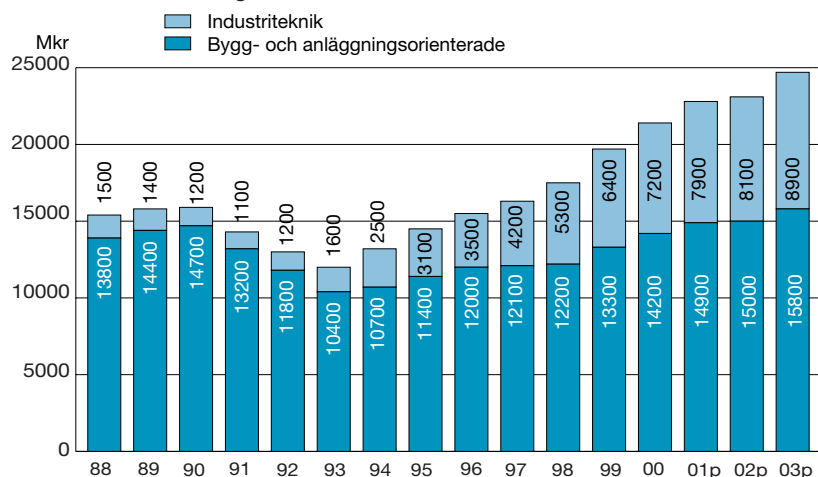
Branschen

	2000/2001	(1999/2000)
Omsättning	21,4 mrd SEK	(19,7)
Medelantal anställda	32300	(31000)
Antal koncerner	ca 5000	(5000)

Robust bransch trotsar snålblåst

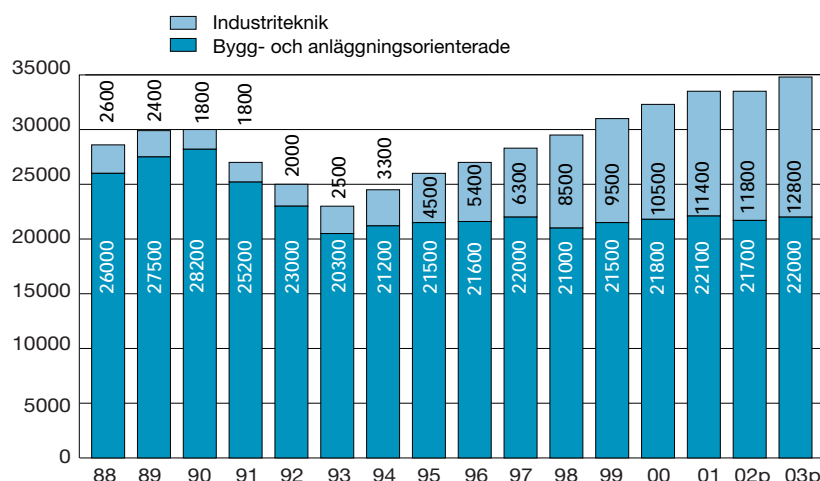
Marknadsläget senhösten 2001 präglas av ovisshet. Ovisshet om det första halvåret 2002 eller rentav hela 2002. Konsultföretagen eller snarare företagens kunder är självklart inte opåverkade av vare sig det realekonomiska läget eller den mängd negativa framtidsutsägelser som strömmar och kanske framför allt har strömmat över oss. Samtidigt har många av arkitekt- och konsultföretagen glädjande och överraskande god beläggning även om framförhållningen blir något kortare. Och vi måste komma ihåg att vår bransch idag står mycket starkare än för två – tre år sedan. För de bygg- och anläggningsinriktade konsultföretagen ligger lönsamheten på en ny högre nivå med långsiktigt positiv trend. Industrikonstultföretagen har format ett uppseendeväckande stort segment med fortsatt god tillväxtpotential. Och hela branschen är idag mer omskriven än tidigare.

Branschens omsättning, MSEK

Källa: Svensk Teknik och Design

Medelantalet anställda i branschen

Källa: Svensk Teknik och Design

Den ekonomisk utvecklingen

Under 1998 och framför allt 1999 och 2000 har Sverige upplevt en osedvanligt god konjunktur med stark tillväxt och låg inflation. Avslutningen på år 2000 gick dock i moll. Tillväxten har därefter avtagit påtagligt och oväntat kraftigt. Starkt påverkade av den amerikanska tillverkningsindustrins störtstyning i början av året följde så motsvarande mönster i Europa. Aggressiva internationella räntesänkningar – Federal Reserve från 6,50% vid årets ingång till 2,00% i november, Europeiska Centralbanken från 4,75 till 3,25 och Svenska Riksbanken från 4,0% (via en topp på 4,25) till 3,75% – till trots är den fortsatta nedgången kraftig. Så sent som i somras förutsåg dock ekonomer och andra konjunkturbedömare

att tillväxten åter skulle öka vid det årsskifte vi nu närmar oss. De fruktansvärda terror-dåden den 11 september i New York och Washington och de oroligheter som följt därpå har naturligtvis fördjupat den globala konjunkturedgången och förskjutit tidpunkten för återhämtning.

Emellertid pekar nu alla prognoser samstämt på att den svenska ekonomin bottenar under 2001, rör sig försiktigt uppåt under 2002 och tar fart år 2003. Sveriges BNP växte 1999 med ca 3,8%, år 2000 med 3,6% och de senaste prognoserna ligger i intervallet 1,2-1,4% för år 2001, 1,5-1,6% för år 2002 och ca 2,6-2,8% för år 2003. Såväl EU-kommissionens som OECD's prognoser inräknade. Investeringarna faller också något under 2002, men ökar märk-

Positiv ekonomisk utveckling

	Omsättning kkkr per anställd						Resultat och finansiella poster kkkr per anställd					
	1998	1999	2000	2001p	2002p	2003p	1998	1999	2000	2001p	2002p	2003p
De 200 största koncernerna	735	764	815	838	845	865	38	40	39	38	38	48
varav byggorienterade	740	787	837	867	890	920	29	39	45	43	43	54
varav arkitektföretag	761	854	863	860	865	895	32	55	46	41	37	50
teknikkonsultföretag	737	775	832	869	895	925	29	36	40	44	44	55
industriteknik	724	747	774	788	780	790	61	44	34	29	30	40

(uppgifterna för år 2000 och 2001 är exkl SPP/AP)

Källa: Svensk Teknik och Design

bart under 2003. Och då skall ju mycket vara planerat och projekterat. Också börserna, som "normalt" diskonterar utvecklingen ett halvt till ett år i förväg har trendmässigt börjat röra sig uppåt.

Vändning hösten 2002

Ett rimligt scenario är därför med tanke på hur konjunkturcyklerna i regel ter sig följande; Industriteknikkonsulterna får i början av andra halvåret 2002 åter luft under vingarna, därefter kommer arkitektföretagen att känna av en ökad mängd utredningar avseende tidiga skeden etc och där efter ökar tillväxten åter för teknikkonsultföretagen – som å andra sidan genom sin bredd klarat avmattningen bäst.

Ojämn tillväxt

För de bygg- och anläggningsinriktade arkitektföretagen och tekniska konsultföretagen fortsatte de kraftiga förbättringarna från år 1999. År 2000 blev något bättre än vad vi tidigare bedömde. Omsättningen i branschsegmentet ökade under år 2000 med ca 6% (9% under 1999). Ökningen i antalet årsarbeten (medelantalet anställda) stannade vid knappt 1% (2%). Inom segmentet ökade arkitektföretagens omsättning med drygt 10% och de tekniska konsultföretagens med ca 5%. Prognosen för år 2001 är ytterligare 5%.

Detta segment av branschen har ca 22000 årsarbeten. Ytterligare projekteringsresurser på ca 1000 årsarbeten finns i form av egenregi-enheter inom några statliga verk och de största byggbolagen. Den numerära tillväxten på den svenska marknaden kommer inte under överskådlig tid på traditionella

marknadsområden att kunna ske annat än med mycket små tal. Istället får dynamiken skapas genom omstrukturering, konsolidering, marknadsandelar, nischning och differentiering – mer om detta längre fram.

Industriteknikkonsultföretagen däremot har helt andra marknadsförutsättningar. Omsättningen under år 2000 ökade med ca 13% och antalet årsarbeten med ca 11%. För år 2001 bedömer via omsättningsökningen hamnar på drygt 9% och att antalet anställda ökar med ungefär samma tal. År 2002 kommer pga industrins avmattning att bli ett mellanår, men därefter har denna del av branschen förutsättningar att åtminstone under ytterligare några expandera med i storleksordning 10%.

. och lönsamhetsutveckling

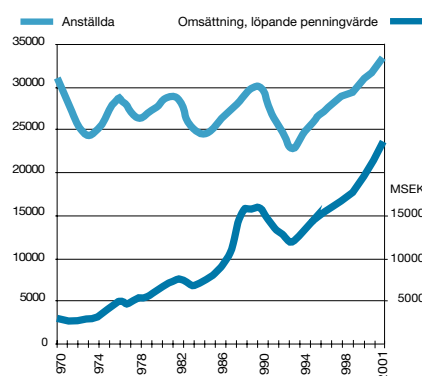
Teknikkonsultföretagen visade under år 2000 upp den klart bästa lönsamhetsutvecklingen och kommer att göra så också under år 2001. Resultatet efter finansiella

poster (exkl återföring från Alecta, fd SPP) steg för de större företagen under förra året med ca 11-12% till ca 40 kkr per anställd. Och under 2001 kommer resultaten sannolikt att förbättras med ytterligare ca 10%. Arkitektföretagen, som under senare år haft en bättre lönsamhet än teknikkonsulterna har en fallande trend, men hamnade ändå under år 2000 på ca 46 kkr/anställd. Nedgången har fortsatt under 2001.

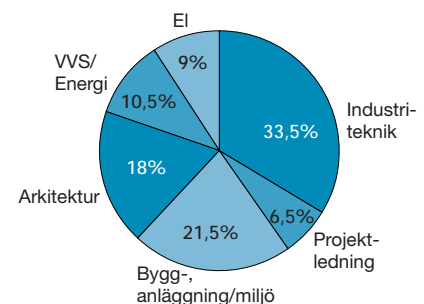
De samlade vinsterna, exkl återföringar från Alecta och Arkitekternas Pensionskassa (AP), i den bygg- och anläggningsorienterade delen av branschen uppgick under år 2000 till ca 700 Mkr och förväntas ligga på den nivån även under 2001.

Industrikonsultföretagens lönsamhet föll under år 2000 och resultatet efter finansiella poster (exkl återföringar från Alecta) hamnade på ca 34 kkr per anställd för de större företagen. Den kraftigt försvagade industrikonjunkturen i kombination med industri-konsultsegmentets kraftiga expansion är de

Konsultbranschens utveckling

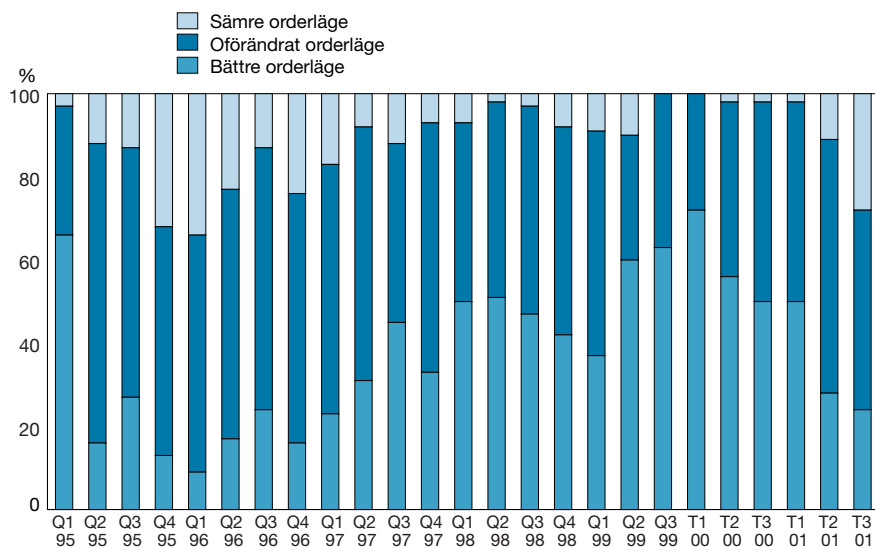

Branschens omsättning fördelad på verksamheten

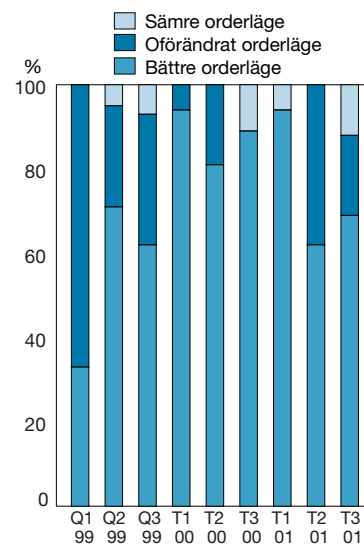
Investeringssignalen – prognos för företagens orderläge

Arkitekt- och teknikkonsultföretag

Diagrammet visar vid varje mätillfälle företagens prognoser om orderläget ett halvår framåt.

Industrikonsultföretag

Källa: Svensk Teknik och Design

viktigaste orsakerna. Under 2001 får vi se en fortsatt försämring innan resultatkurvan får en positiv utveckling.

Stora återföringar

Vi bedömer att branschens totalt redovisade och enligt konstens alla regler nuvärdesberäknade återförda medel från Alecta och AP uppgår till ca 3400 Mkr. Av dessa faller nära 3000 Mkr på teknikkonsultföretagen och arkitektföretagen. Om börsens uppåtgående trend håller i sig är det troligt att Alecta under nästa år fattar beslut om ytterligare återföring av överkonsoliderade

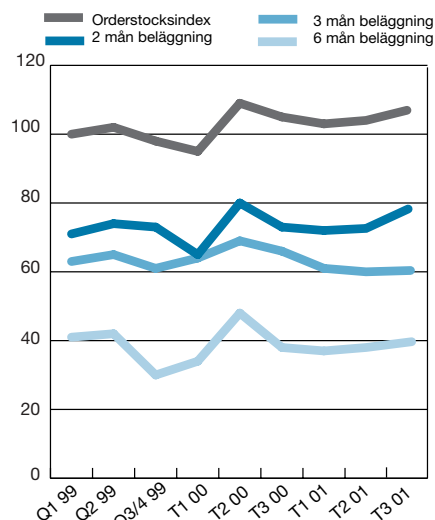
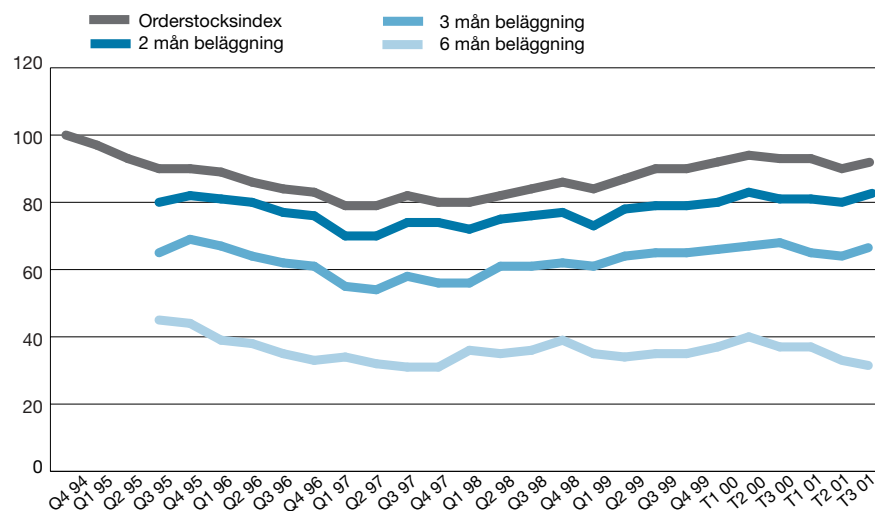
medel. I pressen har spekulerats i allt mellan 10 och 30 miljarder att jämföra med de ca 77 miljarder som under år 2000 återallokerades till näringslivet.

Prispotential för de mest kvalificerade tjänsterna

Prisbilden på företagens tjänster förbättras överlag. Om vi försöker likna prisnivån med omsättning per anställd har teknik konsulterna under år 2000 nivån ökat med drygt 7%, industrikonsulterna med ca 3,5% och arkitektföretagen med endast 1%. Vi ser tydliga tecken på en mer kundvärdesbaserad

prissättning av de mest kvalificerade tjänsterna. Men med tanke på den goda marknad branschen haft borde den takt med vilken branschen försöker lämna sin extremt platta prisbild vara snabbare. Medvetenheten om vikten av en mer värdebaserad prissättning ökar dock i företagen. Företagen måste lägga större resurser på att tydliggöra värdet av de mest kvalificerade tjänsterna. De är i prissättningen av dessa som vår bransch mest markant skiljer sig från andra och närliggande kunskapsbranscher. En jämförelse med några andra kunskapsbranscher med jämförbara utbildnings-

Orderstockindex och beläggning

Källa: Svensk Teknik och Design

nivåer är därvid intressant att göra. I tabellen nedan finns uppgifter från de ca 30-50 största företagen i några branscher. Uppgifterna är i huvudsak hämtade från Affärsvärlden och Veckans Affärer.

Mycket pedagogiskt arbete – internt och externt – för att förklara nödvändigheten av en mer differentierad prissättning återstår dock för företagsledningarna. Potentialen borde vara avsevärd och raterna för de mest kvalificerade tjänsterna bör kunna lyftas från dagens 800-900 kr till 1100-1400 kronor per timme. Vad vi också kan hoppas på är att branschens företag under ett kommande ”mellanår” vad gäller marknadsutvecklingen inte raserar – för det kan gå fort visar historien – den prisbild som ändå byggts upp under ett par tre år.

Lönekostnadsutvecklingen oroar

Grundat på beräkning omfattande en numerär som motsvarar ca 40% av branschen bedömer vi att branschens lönekostnader under år 2000 ökade med ca 6-6,5% per anställd. I begreppet lönekostnad ligger också annan typ av ersättning (dock ej sociala avgifter) som skall kompenseras i prissättning och effektiviseringsåtgärder. Utslaget över ett år innefattas också eventuella effekter av att mer kvalificerad personal anställts, av att yngre anställda och äldre pensionerats etc. Ovannämnda ökning är nära 1%-enhet mer än motsvarande ökning under 1999. Såväl arkitektföretagen som teknikföretagen ligger något över snittvärdet medan industrikonsultföretagen hamnar en bit under.

Endast teknikföretagen har i sin prissättning kunnat ta ut kostnadsökningen, medan arkitektföretagen vars volymer dock haft en god utveckling inte följt med. Mot denna bakgrund och med tanke på den nu mattare marknaden är de signaler vi har från lönerörelsen år 2001 oroande.

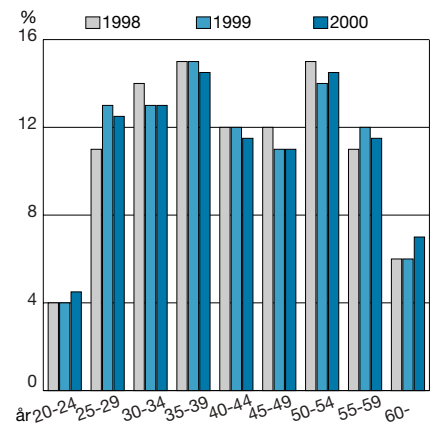
Förädlingsvärdet utvecklas positivt

Ett företags förädlingsvärde kan förenklat sägas vara ett mått på kundernas värdering av företagets tjänster. Förädlingsvärdet är här mätt som summan av samtliga löne- och andra ersättningar och lönebidrag samt rörelseresultatet efter avskrivningar – även goodwill.

Det vägda genomsnittet för de 200 största företagen i vår undersökning blev för år 2000 det vi prognostiserade i Svensk Teknik och Design's Branschkommuniké från juni, dvs ca 505 kkr per anställd (485 kkr under 1999). Bland dessa 200 företag ökade arkitektföretagen förädlingsvärdet till ca 523 kkr per anställd, teknikföretagen ökade kraftigt till ca 518 kkr per anställd medan industrikonsultföretagens förädlingsvärde minskade till ca 460 kkr. För de sistnämnda företagen ger dock förändringen ingen direkt värdemätare med tanke på dessa företagens kraftiga expansion.

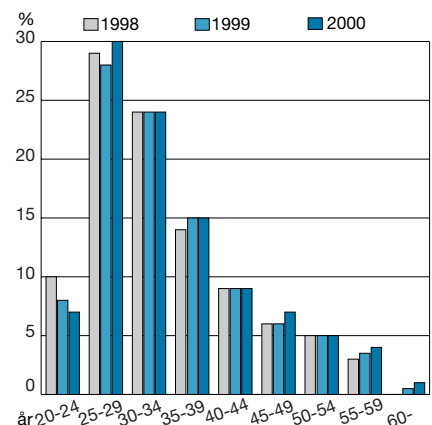
Förädlingsvärdet är vår tjänstenärings bidrag till bruttonationalprodukten. Det sammantagna bidraget är naturligtvis relativt litet, men ökningen blev ca 4,1%, dvs något mer BNP-utvecklingen i stort som var ca 3,6 %.

Åldersfördelning bygg/anläggningsorienterade konsultföretag

Källa: Svensk Teknik och Design

Åldersfördelning i industriteknikkonsultföretag

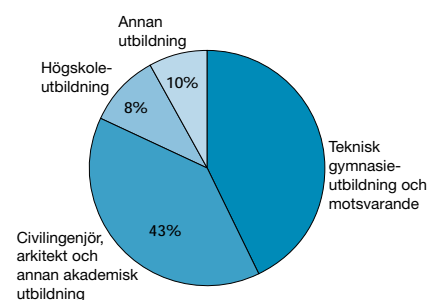
Källa: Svensk Teknik och Design

Omsättning/anställd

(kkr)	2000	1999	1998	1997	1996
Managementkonsulter	1825	1830	1600	1380	1200
IT-konsulter	1020	1075	1050	1160	1090
Advokatbyråer	1300	1225	1200	1150	1150
Marknadsundersökare	1035	895	830	860	1070
PR & Kommunikation	1350	1085	990	960	970
Revisorer	885	880	800	750	760
samt enl. vår tabell på sid. 11					
Industriteknikkonsulter	779	755	726	797	730
Arkitekter/byggtteknikkonsulter	823	768	730	674	680

Källa: Svensk Teknik och Design

Utbildningsnivån i branschen allt högre

Källa: Svensk Teknik och Design

Bygg- och industriinvesteringarna

Branschföretagen arbetar tidigt i investeringscykeln och den direkta bygg- eller industriinvesteringen följer i snitt 1-1,5 år efter utrednings- och projekteringsinsatsen. Av Svensk Teknik och Design's marknadsundersökning "Investeringssignalen" i oktober framgår att organisationen med viss reservation för omvärldshändelser håller fast vid sin tidigare prognos om att bygginvesteringarna under 2002 ökar med 4-5%. Denna prognos bygger också på att 3G-utbyggnaden inleds och ca 1,5-2%-enheter faller på detta område.

Arkitektföretagens minskande ordergång inom området kontor och kommersiella lokaler tyder på en inte oväsentlig nedgång under 2002. Samtidigt har investeringarna inom detta område ökat kraftigt såväl under förra som innevarande år. Samtidigt förväntar vi en mindre ökning av de offentliga investeringarna för vård och undervisning. Bostadsinvesteringarna blir åter det största investeringsområdet, men investeringstakten sjunker något från innevarande års +15% till ca +10%. I och med att den ett par år försenade infrastrukturpropositionen lagts fram får vi en nystart för väg- och järnvägsinvesteringarna. Byggrelaterade energiinvesteringar och övriga anläggningar (inkl 3G) ökar. Industrins byggande minskar något.

Industrin investerar i produktutveckling

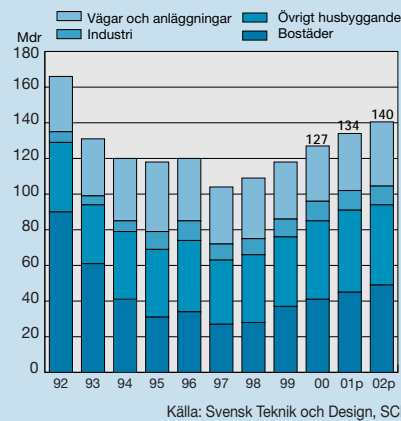
Basindustrins kapacitetsutbyggnad har med några få undantagsområden stagnerat. Däremot satsar industrin fortsatt på effektivisering av produktionsapparaten och på allt mer frekventa system- och produktmodellbyten. Industriteknikkonsulternas ökade uppdragsvolym har i ökad utsträckning sin utgångspunkt i industrins FoU-budget.

Kvinnorna blir fler

Medelåldern i det bygg- och anläggningsinriktade segmentet är tämligen oförändrad, ca 43 år – möjligen ett par månader yngre medan det unga industritekniksegmentet ligger kvar på ca 34 år – med dragning uppåt.

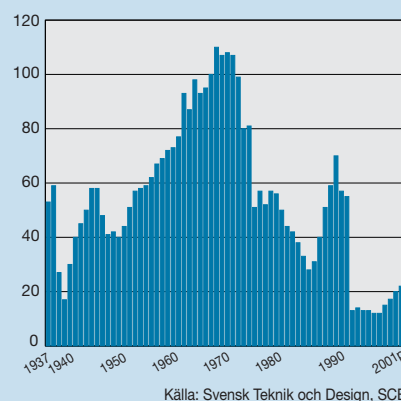
Räknat på ca halva branschens numerär har andelen kvinnor i branschen ökat något sedan vår föregående beräkning för 1998.

Bygginvesteringar miljarder kronor

Källa: Svensk Teknik och Design, SCB

Bostadsbyggandet i Sverige – antal tusental påbörjade lägenheter

Källa: Svensk Teknik och Design, SCB

Industrin beräknas år 2001 investera ca 58-60 miljarder kronor, varav drygt 5 miljarder i tillämpad IT. Bedömningen är att dessa investeringar ökar med ett par procent under 2002. Till detta kan vi lägga produktionsrelaterade energiinvesteringar på ca 14 miljarder kronor.

Från ca 24,9 till 25,3%. Detta innebär att av de som nu anställs i branschen till mer än 30% utgörs av kvinnor. Branschen måste i ökad utsträckning locka till sig kvinnor.

Branschen måste också kunna svara upp mot ungdomars krav på flexibla arbetsformer. Krav som ofta går stick i stäv mot ålderdomliga rigida fackliga krav som vare sig främjar individens frihet eller företagets utveckling.

Stabil exportvolym

Exportvolymen inom de privata konsultföretagen har under 2000 och 2001 legat stabil. En minskad volym hos Sida har kompenenserats med att konsulterna fått fler uppdrag hos andra internationella finansieringsinstitut. Sidas 1%-mål ger nu hopp om större projekt i framtiden, men samtidigt oro för ökad konkurrens från utländska konsulter.

Svenska konsultföretag upplever fortfarande problem förknippade med EU-projekten. Med undantag av Tacis-programmet anses projekten inte lönsamma och företagen tvingas tacka nej till anbudsfrågor.

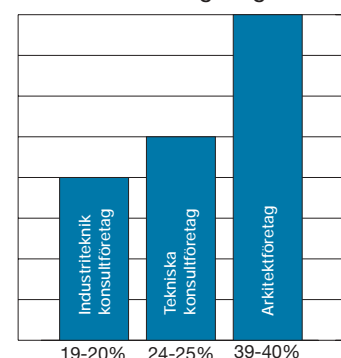
Ett ökat samarbete och ökad förståelse mellan privata konsultföretag och de så kallade Swedbolagen (marknadsföringsbolag för statliga företag) öppnar möjligheter i framtiden. Fortfarande är det dock intressant för företagen att samarbeta med andra utländska aktörer för att dra ömsesidig nytta av varandras erfarenheter och kontakter.

Vid jämförelse med våra nordiska grannländer ligger den svenska konsultexporten fortfarande på en relativt låg nivå.

Projektledningsfunktioner efterfrågade

Projektledningsfunktionerna i vid bemärkelse är fortsatt allt mer efterfrågade och det "traditionella" område som växer snabbast. Sådan är också den internationella bilden. Projektstyrning eller projektledning i modern tappning har dock allt mer om-

Andelen kvinnor svagt stigande

Andelen kvinnor i branschen ökar något. Sedan förra mätningen 1998 beräkna andelen ha ökat ca 0,4 procentenhet. Under år 2000 uppgick andelen kvinnor i branschen till ca 25-26%.

fattande inslag av finansierings-, informations- och PR/marknadsföringskompetens, bl a riktade mot tex tillåtighetsprocessen för större fysiska investeringar. Internationellt är detta mycket tydligt och vi upplever en dragning åt det hållet också i Sverige. Modern projektledning kan appliceras på vitt skilda områden. Ett intressant exempel på detta är Hifab's biståndsupdrag att utveckla bankväsendet i Moldavien.

Industriteknikkonsulterna aktiverar sig också på projektledningsområdet och etablerar bolag eller enheter med egen identitet. Semcon och senast Rejlers, som har ca 30 personer på banan, är exempel på detta.

Ett stadigt växande område är miljöanpassning av byggnader och andra investeringsprojekt.

Energianvändningen i befintlig bebyggelse kommer att bli föremål för långt större uppmärksamhet. Miljökonsekvensbeskrivningar kommer in på fler typer av nyinvesteringar – inte bara större anläggningar. Miljöbalken lägger ett större ansvar på fastighets- och anläggningsägare vilket gör att befintliga byggnader och anläggningar om inte förr så vid försäljning måste undersökas med hänsyn till miljöbelastning. En undersökningsprocess som brukar benämnas EDD – Environmental Due Diligence.

IT-orienterade verksamheter som t ex GIS-applikationer utvecklas i högt tempo inom skilda områden – även mobila. Ett intressant exempel är SWECO Position's uppdrag att förse Scania med möjlighet att positionsbestämma sina fordon. Telekomområdet växer snabbt även om vi får vänta på utbyggnaden av 3G-näten. Nya och gamla aktörer växer på området. Flera av de större företagen tydliggör sina resurser på området.

Arkitektur och design i vid bemärkelse är ett fortsatt hett område. Industridesign blir allt mer uttalat. Samtidigt påverkas området kanske mer än de flesta av konjunkturen. Men det sker från en högre nivå än för några år sedan.

Potential för industriteknikkonsulterna

Marknaden för industriteknikkonsultföretagen har under flera år framåt en stor tillväxtpotential. Industrins fokusering på

Nyckeltal per 2000-12-31

Företag	Medel- antal anställda	Omsättning/ anställd	Resultat efter finansiella poster*/anställd	Netto- marginal i %	Förädlings- värde**/ anställd	Börsvärde/ anställd i kkr	*** P/e	P/s
Sigma ¹⁾	2811	879	58,3	6,6	553	2892	80	3,29
Semcon	1504	670	19,9	3,0	476	1441	105	2,15
ÅF	2191	797	41,4	5,2	537	321	11	0,40
SWECO	2132	824	43,3	5,3	529	403	13	0,49
Scandiaconsult	1732	781	60,3	7,7	499	442	10	0,57
J&W	1540	772	41,6	5,4	515	396	13	0,51
INAC	207	666	neg	neg	–	145	neg	0,22

¹⁾ under våren 2001 uppdelat i Epsilon, Teleca och Sigma
* exkl återföring från Alecta (fd SPP) och AP
** samtliga löne- och lönebidkostnader plus rörelseresultat exkl SPP/AP-medel
*** uppskattning exkl SPP/AP-medel

Källa: Svensk Teknik och Design

En jämförelse med några internationella börsnoterade teknikkonsultföretag, nyckeltal per 2000-12-31

Företag		Antal anställda	Omsättning/ anställd kkr	Resultat efter fin. poster /anställd kkr	Netto marginal i %	Börsvärde/ anställd kkr	P/e	P/s
Jaakko Pöyry Group	FIN	4717	850	53,9	6,3	443	12,8	0,52
Etteplan Oy	FIN	455	500	73,5	14,7	427	9,4	0,86
WS Atkins plc	UK	12843	727	47,5	6,5	880	26,0	1,21
High-Point plc	UK	355	1060	116	11,0	976	10,5	0,92
Waterman Partnership	UK	676	699	59,7	8,5	430	11,2	0,62
White Young Green	UK	877	727	52,2	7,2	590	16,7	0,81
WSP Group	UK	2300	831	52,4	6,3	868	25,7	1,04
Arcadis	NL	7657	857	35,2	4,1	191	8,4	0,22
Fugro	NL	5492	1097	99,4	9,1	1350	19,1	1,23
Grontmij	NL	4200	950	45,9	4,8	246	24	0,26
Bertrandt AG ¹⁾	DE	2807	580	5,8	1,0	277	>100	0,48
Rücker AG	DE	1681	579	54,0	9,3	521	20,1	0,90
Ovikttat snitt Europa			788	58,0	7,4	600		
URS Corp.	US	15600	1297	53,8	4,2	156	5,3	0,12
Michael Baker Corp.	US	3700	968	26,5	2,7	153	11,5	0,16
Tetra Tech Inc.	US	6000	1214	102,7	8,5	1704	27,6	1,40
SNC-Lavalin	CAN	8200	1430	80,4	5,6	607	13,9	0,42
Ovikttat snitt Nordamerika			1227	65	5,3	655		

Ovanstående uppgifter om omsättning, resultat och börsvärde är omräknat till svenska kkr. En viss noggrannhet går förlorad vid valutaomräkning.

¹⁾ per 2000-09-30

Källa: Svensk Teknik och Design

kärnverksamheterna – och outsourcing av stora verksamhetsområden – skapar många servicekonglomerat av betydande storlek runt om i världen. Särskilt tydligt är det i energi- kemi-, fordons- och telekombranscherna. Många av de mest kvalificerade uppgifterna uppdras dock åt konsultföretag direkt från kärnverksamheten, men inte sällan hamnar uppdragen tillsammans med mindre kvalificerade uppgifter på snabbväxande servicekonglomerat. Servicekonglomeraten har dock tydligt lägre förädlingsvärde i sin verksamhet även om volymerna många gånger blir mycket stora. Inte sällan köper serviceföretagen också in konsultföretag i hopp om att kunna integrera dem i verksamheten. Vi har ett sådant exempel i Holland där Landis köpt in industri- och telekomkonsulten Detron.

Men ännu större betydelse för industri-konsultföretagen är att de i allt högre utsträckning blir involverade i industrins FoU-verksamhet. Enligt en EU-rapport satsas i Europa knappt 2% av BNP på FoU-verksamhet. Inte mindre än tre fjärdedelar av totalen i EU kan hänföras till Tyskland, England, Frankrike och Italien. I Sverige uppges FoU svara för höga 3,8% av BNP. Detta skulle motsvara ca 80 miljarder kronor och industrins andel av detta borde vara avsevärd. Trenden internationellt är att även FoU-verksamheten allt mer effektiviseras genom "outsourcing". Här får industri-konsultföretagen stora uppdragsvolymmer. Det finns naturligtvis en borte gräns för vad industrin anser optimalt, men i Sverige är vi långt därifrån.

Självklart påverkas industrikonsulterna av industrins egna konjunktursvängningar – också FoU-satsningar stramas åt i sämre tider, men expansionen kommer att vara avsevärd under flera år. Effektiva näringar förstår att i möjligaste mån gå ifrån självhushållning.

Omstrukturering pågår

Allt mer tydligt sker expansionen i första hand i de större företagen. Branschens 200 största företag omsatte år 2000/2001 ca 17300 Mkr (16000) och medelantalet anställda uppgick till ca 21300 (20700).

Trots de många stora aktörerna är ändå konkurrensen mycket hård bland branschens ca 5000 aktiva koncerner. Koncentrationsgraden är trots de många företagsaffärerna fortsatt låg inte minst inom det bygg- och anläggningsorienterade segmentet. Konsolideringen kommer att fortsätta bl a på grund av att primärleverantörsbegreppet nu håller på att appliceras också på kundsidan inom bygg- och anläggningssektorn. Industrins tänkande tas nu efter och i försök att gradera upp kvaliteten i projekten väljer t ex de större fastighetsbolagen nu allt oftare sina konsultföretag (och andra leverantörer) inom en snävare krets, stora och mindre bolag blandas. Det utmärkande är att de väljer de som de anser vara mest kompetenta eller bäst lämpade för olika typer av verksamheter. Signalen är att alla företag inte är sinsemellan utbytbara, vilket man ibland förleds att tro när man studerar pridfokuserande offentliga upphandlingar. Branschen differentieras och det är sannolikt ett villkor för att den som helhet skall utvecklas. Den bästa kompetensen bör finnas i strukturer där den kan utvecklas och som kan ta betalt för tjänsterna. På industritekniksegmentet är koncentrationen något större, men här konkurrerar konsultföretagen fortfarande minst lika mycket med kundernas egna teknikavdelningar och FoU-avdelningar och med andra leverantörer som med varandra. Industrikundernas andel externt köpta tjänster av totala ingenjör/utvecklingsvolymen är långt mindre än motsvarande inom byggsektorn trots den ovan beskrivna mycket tydliga trenden.

Betydande företagshändelser

Ett år efter J&W's köp av KM våren 2000, lägger i början av maj 2001 engelska WSP Group plc ett bud på J&W värt ca 1058 Mkr. Expansiva WSP har betydande verksamhet i England, USA, Afrika och Asien och har därtill verksamheter i Polen, Frankrike och Tyskland. J&W/WSP blir en betydande aktör i Europa. Affären är ett samgående mellan två relativt likvärdiga bolag. Upprinnelsen till affären var att J&W letade efter (samarbets)partner för internationell verksamhet. WSP är sedan 1987 noterat på

London-börsen. Interimistiskt för år 2000 har det nya bolaget ca 5000 anställda och en omsättning på ca 3200 Mkr och är därmed ett av de absolut största i Europa.

Nackdelen för svenskt vidkommande är att J&W försvann från börsen (20 juli) och att företaget och branschen får något färre tillfällen att uppmärksammas i affärspress. Företaget har utökat sin arkitektverksamhet genom köp av Christer Blomqvist Arkitekt AB i Malmö med ca 16 anställda, som samordnas i J&W Arkitektur och Design.

Sigma, som expanderat kraftigt under åren delar i juni förenklat uttryckt upp koncernen i tre separata börsnoterade bolag i stort överensstämmande med tidigare affärsområden – (nya) Sigma e-solutions, Teleca och Epsilon. I vår Branschöversikt redogör vi enbart för de två bolag som har direkt industriell tillämpning

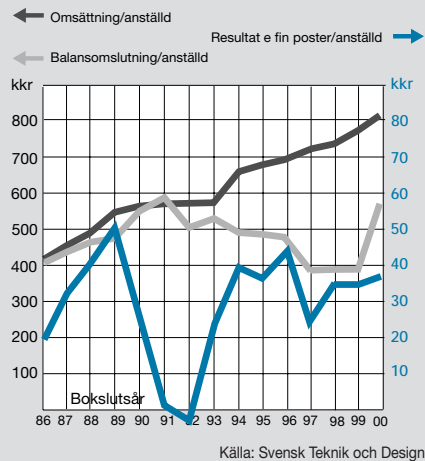
Teleca inom telekom, medicin, fordon mm har 43% av verksamheten utanför Sverige. Teleca är ursprungligen namnet på det engelska telekomkonsultföretag som köptes av Sigma under 2000. Vid denna pressläggning lägger Teleca bud på IT/telekomkonsultföretaget AU-System AB. Bure Equity går in som större ägare.

Även Epsilon har expanderat kraftigt. Än så länge svarar endast ca 10% av omsättningen från verksamheter utomlands, men siktet är inställt på Tyskland. Tyskland är en jättemarknad med stor bilindustri, stora investeringar och FoU-satsningar och en filosofi hos industrin att i allt högre utsträckning involvera konsulter och andra underleverantörer i utvecklingsarbetet.

SWECO sätter sin GIS-verksamhet, som utvecklats inom VBB VIAK, på eget bolag med namnet SWECO Position. Övrig IT-verksamhet samlas under bolagsnamnet SWECO Connect. Koncernen drar sig ur ägandet i SwedPower International som nu helt ägs av statliga Vattenfall.

SWECO Bloco har tillsammans med Tyréns Byggkonsult och det finska riskkapitalbolaget SITRA Oy investerat i nybildade finska IT-bolaget Enterprixe Software, som utvecklar ett nytt (avancerat)webbaserat 3D/4D system för byggsektorn.

De 30 största svenska koncernerna

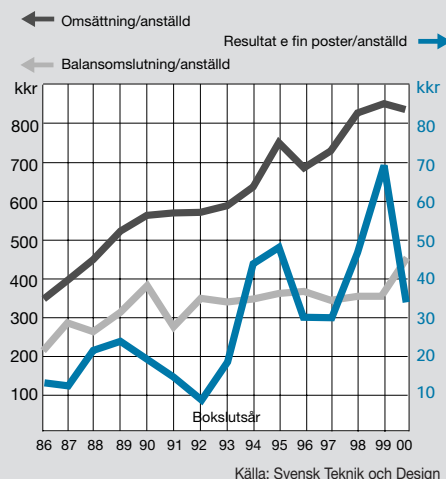

	Omsättning per anställd, kkr				Resultat efter fin.poster/anställd, kkr			
	2000/01	1999/00	1998/99	1997/98	2000/01	1999/00	1998/99	1997/98
De 30 största koncernerna varav								
byggorienterade	805	764	729	707	38	34	34	24
industriteknik	823	768	730	674	39	29	23	6
De 200 största koncernerna varav								
byggorienterade ¹⁾	779	755	726	797	35	44	61	73
industriteknik	815	774	735	710	39	40	38	27
byggorienterade ¹⁾	837	787	740	685	45	39	29	13
industriteknik	774	747	724	791	34	44	60	70

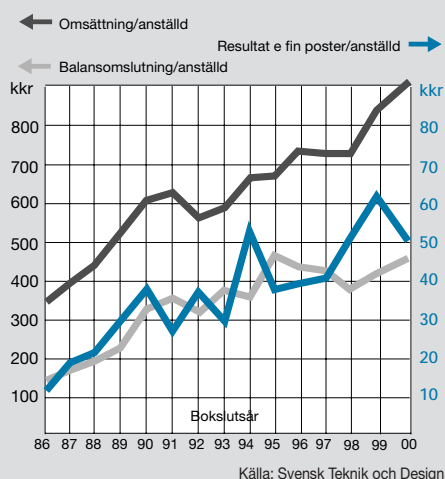
¹⁾ Av dessa omsatte arkitektföretagen ca 863 kkr/anställd (föregående 854) och de tekniska konsultföretagen 832 kkr/anställd (föregående 775). Resultatet efter finansiella poster var för arkitektföretagen ca 46 kkr/anställd (föregående 55) och för de tekniska konsultföretagen ca 40 kkr (föregående 36).

Källa: Svensk Teknik och Design

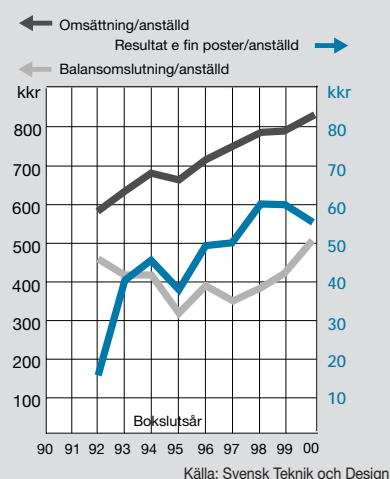
Koncern 31-50

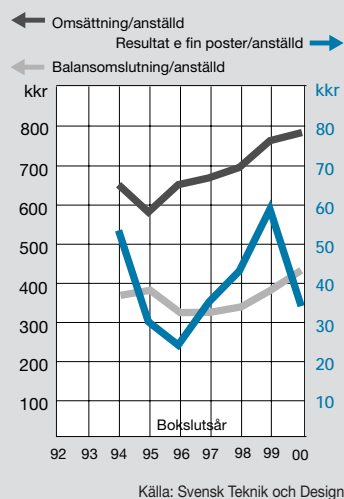
Koncern 51-100

Koncern 101-150

Koncern 151-200

Konsultföretagen på börsen

Börsvärde, MSEK	2001-10-31	2000-10-31	99-10-29	98-10-30	97-10-30
Sigma	**195	8769	2218	1508	594
Epsilon	237				
Teleca	1700				
Semcon	583	2060	1023	1170	598
ÅF	862	690	604	684	655
SWECO	1081	873	554	*296	977
Scandiaconsult	956	813	550	245	278
J&W	***	641	506	242	195
INAC	34	29	26	35	-

* här skilt från fastighetsbolaget Humlegården (börsvärde 933 MSEK)

** avser nya Sigma e-solutins AB. (Gamla Sigma delades under våren. Från början av juni 2001 finns tre noterade bolag - Epsilon AB, Teleca AB och (nya) Sigma AB.

*** Efter samgåendet med WSP Group plc avnoterades J&W från börsen den 20 juli 2001 (börsvärdet ca 1050 Mkr).

Källa: Svensk Teknik och Design

De 20 största grupperna inom industriteknik

			Bok-	Omsätt.	(Före-	Antal
		Koncern/företag	slut	MSEK	gående)	anst.
STD 1	*1	ÅF-bolag	00	*1075,0	*	*1350
STD 2	3	Semcon AB	00	1007,2	863,5	1504
STD 3	*	Teleca AB	*00	932,4	*	1005
(STD) 4	*	WM-data Total Design	00	700,0	*	895
STD 5	*	Epsilon AB	*00	626,1	*	924
STD 6	6	J&W Systems	*00		136,1	
STD 7	7	Xdin AB	00	139,3	121,8	177
STD 8	11	Jaakko Pöyry AB (sv. koncernen)	00	138,3	131,7	160
	9	Inac Instrumenteringar AB	00	137,9	108,5	207
STD 10	10	Gesab Engineering AB	*99/00	134,3	106,7	149
STD 11	8	SWECO Industriteknik AB	00	124,9	113,8	139
STD 12	5	Rejlerkoncernen AB (del av)	00	*110,0	148,9	160
STD 13	13	Ingemansson Technology AB	00	105,4	86,7	116
	14	Rücker Nord AB (fd Nord -Consulting AB)	*00	95,6	65,9	76
STD 15	12	Wermtec Consult AB	00	93,5	86,5	87
STD 16	20	ProTang AB	*00	77,4	46,7	109
STD 17	16	IKG IndustriKonsultGruppen AB	00/01	76,8	62,0	110
STD 18	17	JA Produktutveckling AB	00	74,4	49,9	120
	19	Consat Engineering AB	00	61,7	47,9	84
	20	Condesign AB	00	50,8	45,7	90

STD = Medlem i Svensk Teknik och Design. De 20 största grupperna inom industriteknik 2000/2001 omsatte ca 5920 Mkr, medelantalet anställda var ca 7660 och omsättningen per anställd ca 773 (756) kkr. Bland multidisciplinära företag har bl a också Flygfältsbyrån en avsevärd industriteknikverksamhet.

Källa: Svensk Teknik och Design

I juli 2001 köper SWECO Tractions post på 13% av aktierna i ÅF och den 24 september lägger SWECO ett bud på hela ÅF då värt ca 970 Mkr. Budet innehöll också ett speciell formel för utbyte av A-aktier riktat bl a till storägaren ÅF:s Forskningsstiftelse, som äger ca 47 % av rösterna. SWECO's avsikt med affären var skapa en ledande industriteknik- och teknikkonsultkoncern i Norden med internationellt perspektiv på sikt. Trots ett något uppgraderat bud sade först Forskningsstiftelsen och senare också ÅF:s styrelse nej till affären. I sistnämnda fallet hade de externa styrelseledamöterna en avvikande uppfattning och avgick.. Därefter drog SWECO tillbaka budet. I pressen har den finska industrikonstultjätten Jaakko Pöyry i intresserad ton kommenterat händelsen.

SWECO har senare förvärvat 20% av aktierna i danska arkitektföretaget Skaarup & Jespersen A/S med ett 30-tal anställda och SWECO-ägda Theorells AS i Norge har köpt installationskonsulten Axlander og Rosell. Nyligen stod

De 20 största projektledningsgrupperna

			Bok-	Omsätt.	(Före-	Antal
		Koncern/företag	slut	MSEK	gående)	anst.
STD 1	1	HifabGruppen AB	00	379,1	345,3	346
STD 2	3	J&W Management	*00	176,9	74,0	191
STD 3	2	SWECO Projektledning	00	108,2	94,6	109
STD 4	4	SCC Projektledning AB	00	84,8	61,3	105
STD 5	8	Tyréns Projektledarna AB	00	54,0	36,5	60
STD 6	(-)	SwePro Gruppen AB	*99/00	53,4	48,6	36
STD 7	7	ScandPro AB	00	52,3	39,9	42
STD 8	6	TP Gruppen AB	00	51,5	43,8	60
	9	EBAB Byggadministration AB	00	50,3	48,0	51
	10	Temaplan AB	00/01	49,9	32,8	38
STD 11	(-)	Semcon Technology Management	00	44,5	24,2	*55
STD 12	9	Bygganalys AB	00	39,9	34,5	45
STD 13	*	CA consult-koncernen	00	37,6	24,6	40
STD 14	14	Project Coordinatorbolagen (White)	00	*29,0	24,0	30
	15	Entreprenadbesiktningar Harald Olsson AB	00	29,0	20,7	19
	16	(-) Forsen Projekt AB	00	27,9	15,2	19
STD 17	19	Widmark & Platzer AB	00/01	26,2	11,1	26
STD 18	12	Tema Projektledare	00	25,3	26,0	35
	19	Alfakonsult AB	00	20,2	18,0	19
	20	Projektbyrå Roland Korsén AB	00/01	17,4	26,0	16

STD = Medlem i Svensk Teknik och Design. De 20 största projektledningsgrupperna, vars verksamhet spänner över breda områden, omsatte 2000/2001 ca 1357 Mkr (föregående ca 998 Mkr), medelantalet anställda var 1342 (1015) och omsättningen per anställd ca 1011 kkr (983 kkr).

Källa: Svensk Teknik och Design

De 20 största grupperna inom installation/energi

			Bok-	Omsätt.	(Före-	Antal
		Koncern/företag	slut	MSEK	gående)	anst.
STD 1	1	ÅF-bolag	E,M,Enr	00	*600,0	*750
STD 2	3	J&W Systems	E,M,Enr	00	*320,0	*265,0
STD 3	2	SWECO Theorells	M,Enr,E	00	293,5	267,2
STD 4	4	Sycon Energikonsult AB	Enr	00	263,9	264,0
STD 5	6	Scandiaconsult (enhet)	E,M,Enr	00	*130,0	*120,0
STD 6	7	Bengt Dahlgren AB	M,Enr,Env	*00	126,4	*108,3
STD 7	12	FVB-Fjärrvärmebyrå AB	Enr	00	88,4	60,6
STD 8	8	SwedPower International AB	Enr,E	00	86,0	88,9
STD 9	11	Energio AB	M,E	00	82,2	66,3
STD 10	10	PIC Consulting AB	Enr,Env	*99/00	57,9	70,4
STD 11	*5	Rejlerkoncernen AB (del av)	E, Enr	00	*50,0	*
	12	18 Teleplan AB	E	00	48,2	33,2
STD 13	14	INCOORD AB	M	00	46,0	45,5
STD 14	16	Helenius Engineering AB	M	00	36,9	34,2
STD 15	19	CLC Installationsconsult AB	M,E	00/01	36,3	31,7
STD 16	17	FLK F Larssons Konstruktionsbyrå AB	M	00	35,7	33,3
STD 17	24	LEB Gruppen AB	M	00/01	28,5	24,6
	18	21 Per Schönbeck Elprojekt AB	E	00	27,0	26,4
STD 19	20	TEAM TSP Konsult AB	E	00	25,9	26,8
STD 20	23	TQI Consult AB	M	*99/00	24,8	24,4

STD = Medlem i Svensk Teknik och Design. De 20 största grupperna inom installation/energi 2000/2001 omsatte ca 2470 Mkr (*), medelantalet anställda var ca 3030 (*) och omsättningen per anställd ca 795 kkr (730 kkr).

Källa: Svensk Teknik och Design

De 50 största arkitektgrupperna

Koncern/företag				Bok- slut	Omsättn. MSEK	(Före- gående)	Antal anst.	Koncern/företag				Bok- slut	Omsättn. MSEK	(Före- gående)	Antal anst.
STD	1	1	SWECO FFNS	00	346,7	349,1	361	STD	25	34	Åsberg Wängstedt				
STD	2	2	White arkitekter AB	00	265,2	262,3	330				00/01	21,7	13,9	20	
STD	3	4	Temagruppen Sverige AB	00	101,9	96,1	143	STD	26	22	A5 Arkitekter & Ingenjörer AB	00/01	21,5	17,9	29
	4	5	Sandell Sandberg AB	*00	70,5	63,5	54	STD	27	*	Arkitektuset Monarken AB	00/01	21,2	*	24
STD	5	7	J&W Arkitektur & Design	*00	66,1	*54,0	75	STD	28	30	Archus Arosia Arkitekter AB	00	20,2	14,6	26
STD	6	8	Tengbomgruppen AB	00	64,8	47,0	74	STD	29	23	HUS&PLAN arkitekterna AB	00	19,9	17,8	29
STD	7	*3	Wingårdh-koncernen	00	56,4	65,9	63	STD	30	35	Rosenbergs Arkitekter AB	00	19,1	13,4	24
STD	8	6	NYRÉNS Arkitektkontor AB	00	56,0	51,6	72	STD	31	24	BSK Arkitekter AB	00	19,1	16,7	23
STD	9	11	Brunnberg & Forshed Arkitektkontor AB	00	51,9	35,9	52	STD	32	33	Lindberg Stenberg Arkitekter AB	00	18,3	14,0	27
STD	10	10	AIX Arkitekter AB	00/01	39,8	34,8	51	STD	33	41	FL Arkitekter AB	00/01	17,8	11,5	19
STD	11	12	Liljewall Arkitekter AB	00	38,8	28,8	49	STD	34	28	Arkitektgruppen GKAK AB	00	17,6	15,0	21
STD	12	9	Erséus, Frenning & Sjögren Arkitekter AB	00/01	32,8	41,4	45	STD	35	50	MAF Arkitektkontor AB	00/01	17,6	9,7	13
STD	13	13	Scheiwiller Svensson Arkitektkontor AB	00/01	32,6	26,7	34	STD	36	59	Arkitekturkompaniet SI AB	*00/01	17,1	8,9	17
STD	14	16	AROSgruppen Arkitekter AB	00/01	30,2	26,9	36	STD	37	20	Berg Arkitektkontor AB	*00	16,7	20,6	15
STD	15	19	Arkitektkontoret Fråne Hederus Malmström AB	00	26,6	23,6	27	STD	38	36	BAU Arkitekter AB	00	16,5	13,3	19
	16	38	Bjurström & Brodin Arkitekter AB	*99/00	26,2	12,5	22	STD	39	37	Pyramiden arkitekter i Göteborg AB	00	15,6	12,8	24
STD	17	27	Equator Stockholm AB	00	26,1	16,0	33	STD	40	39	Mikael Dunge Arkitektkontor AB	00	15,2	12,3	17
STD	18	14	Thomas Eriksson Arkitektkontor AB	*99/00	25,9	25,9	27	STD	41	31	BSV Arkitekter & Ingenjörer AB	00	14,3	14,6	23
STD	19	21	FOJAB Arkitekter AB (koncernen)	00/01	25,5	20,1	30	STD	42	48	Semrén & Månsson Arkitektkontor AB	*99/00	14,2	10,1	17
STD	20	17	Lund & Valentin Arkitekter AB	*99/00	24,2	24,2	35	STD	43	46	Studio 1.11 Arkitekter AB	00/01	14,2	10,7	16
STD	21	26	Anders Bergkrantz Arkitekter AB	00	24,1	16,5	10		44	43	Claes Dahlgren Arkitektkontor AB	00	13,9	10,9	14
STD	22	32	AQ Arkitekter i Eskilstuna AB	00/01	23,1	14,3	17	STD	45	29	HLLS Arkitekter AB	00/01	13,8	14,9	21
	23	18	Arkitektbyrån AB i Göteborg	00	22,7	22,8	30	STD	46	42	AG Anders Gunnedal Arkitekter AB	00	13,8	11,0	14
STD	24	15	SAMARK Arkitektur & Design AB	00	22,1	25,1	28		48	67	Södergruppen Arkitektkontor AB	00	13,6	7,7	16
									48	(-)	Strategisk Arkitektur AB	00	13,6	6,7	16
								STD	49	72	Christer Blomqvist Arkitekter AB	*00	12,5	7,5	16
									50	49	ABAKO Arkitektkontor AB	00	12,3	9,7	20

Listan omfattar enbart de grupper/koncerner där arkitektverksamheten är dominerande. Utöver de uppräknade grupperna har också bl a Sycon, GF-Konsult och Creacon en betydande arkitektverksamhet. Omsättningen för de 50 största grupperna 2000/2001 ca 1930 Mkr (föregående ca 1775 Mkr), medelantalet anställda var ca 2220 (2060) och omsättningen per anställd ca 861 kkr (852 kkr).

Källa: Svensk Teknik och Design

det också klart att SWECO förvärvar VAI VA-Projekt AB med ca 100 anställda.

ÅF har med finska industrikonsultföretaget CTS Engineering Oy med 230 anställda träffat ett samarbetsavtal omfattande gemensam marknadsföring och uppdrags-samarbete i skogsindustriella projekt över hela världen. ÅF-IPK kommer att köpa upp till 33% av aktierna i CTS, som i sin tur får option att förvärva upp till 9,9% av aktierna i ÅF-IPK. ÅF och CTS erbjuder tillsammans ett europeiskt konsultnätverk som dessutom består av ÅF-QPS i England, Chleq Proté i Frankrike, INCEPAL i Spanien och Maier Papiertechnologie i Tyskland.

ÅF har köpt Eltekniska Projekteringsbyrån i Borås med 8 medarbetare samt IT-kon-

sulten Arjano Data AB inom affärssystem mm. Ett intressant exempel på bredd är ÅF's möjlighet att erbjuda sina kunder amerikansk management utbildning ihop med Springfield College i USA (ingår i en grupp med bl a kända Yale och Harvard).

Sycon förvärvade i januari 2001 danska Knudsen & Sørensen Rådgivande Ingenjör-firma AS och Frigo Consult med drygt 30 medarbetare och kontor i Köpenhamn och Villnius. Omedelbart därefter följde Sycon upp med ett betydligt större förvärv av danska Steensen & Varming A/S med ca 140 anställda och internationellt verksamhet.

I september köper Bure Equity bla Nordea-ägda Unibanks aktier i förlusttyngda danska Carl Bro A/S. Affären som sägs vara värd ca 250 Mkr ger Bure närmre 2/3 av aktierna i Carl Bro.

Köpet skulle bl a medverka till att underlätta Carl Bro's vidgade internationella ambitioner. I november kommer så nästa stora affär. Carl Bro köper samtliga aktier i Sycon av Sydkraft-koncernen, som i gengäld får 11% av aktierna i Carl Bro. Efter detta äger Bure 51% av Carl Bro. Näst största ägare är nu Lönmodtagernes Dyr-tidsfond, som också har ca 15% i Scandia-consult. Genom affären får Carl Bro/Sycon ca 2 000 Mdkk i omsättning och ca 3200 anställda.

Bure, som tidigare deltagit i omstrukture-ring bland IT-konsultföretag köpte i september 35% av IT-orienterade industrikonsult-företaget Xdin AB inriktade mot fordon-sområdet. Bure har därtill ett halvdussin mindre bolag inom området och köpte i oktober el- och telekomkonsulten Retea AB.

Scandiaconsult tydliggör sina telekom-resurser i SCC Network Services. SCC har haft telekomuppdrag i fler än 25 länder sedan 80-talet. Må vara att tekniken utvecklats och att dagens begrepp inte användes tidigare. Bolaget har ramavtal med Ericsson och har nyligen vunnit en stor order från Hi3G på ca 20 Mkr. I maj köpte SCC, via sitt norska bolag, Arkon AS i Bergen med ca 22 anställda.

Också HifabGruppen tydliggör sina projektledningstjänster inom telekom- och data-nätsutbyggnaden och etablerar inom Hifab Byggprojektledaren dotterbolaget Hifab Netcom AB. Hifab har förvärvat Bottnia Konsult och Hifabägda Swedish Geological har förvärvat resterande hälft av Envipro Miljöteknik.

Projektledningsföretagen ScandPro och SWEPRO går samman till ett 100-personersföretag, SwePro Project Management AB.

Tyréns har etablerat sig i Göteborg och växer också i Malmö bl a genom förvärv av Centrion med 8 anställda. Tyréns Infra-konsult köper under våren Väg & Transport-tjänst AB (VTT) i Falun, Petro Bloc i Göteborg och Rock Team i Stockholm.

Bjerkings Ingenjörbyrå har breddat sitt utbud genom köp av Illes Arkitekter i Uppsala med ca 7 anställda. GF Konsult AB köper Schuer & Sundstrand Arkitektkontor AB.

FOJAB arkitekter har bildat ett gemensamt bolag tillsammans med Diener & Diener Architekten i Basel. Upprinnelsen är Diener & Dieners vinst i den internationella arkitekttävlingen om en ny högskola på Universitetsholmen i Malmö.

White Arkitekter omorganiserar och av-bolagiserar och integrerar all projektledningsverksamhet i affärsområdena White projektledning och White strategi.

NVK VVS-konsult har köpt DeltaTe och VVS Energi i Borås AB har förvärvat Borås-konsulten MP VVS-konsulter AB. Heleniusgruppen växer med två nya bolag – R3 Design, specialister på renrums-lösningar och elkonsulten El Concept.

Kadesjö's Ingenjörbyrå AB utvecklar vidare sin EPCM verksamhet och går in som partner till Local Presence Sweden AB att utveckla, designa och bygga datacentraler på olika platser i landet.

Rejlers planerar börsintroduktion för att möjliggöra en nordisk expansion. Rejlerkoncernen har köpt 20% av aktierna i Rejlers Invest Oy (fram till 1998 delägt av Rejlers) med planer på en fullständig sammanlagning inom 3 år.

Semcon som fyllde 20 år deltar i utvecklingsarbetet av elbilen Think, vilket sker i Fordägda Think Nordic i Norge. Semcon's har bevakning på utvalda marknader USA och Japan (tillsammans med Gadelius) och har uttalade ambitioner på etablering i Tyskland.

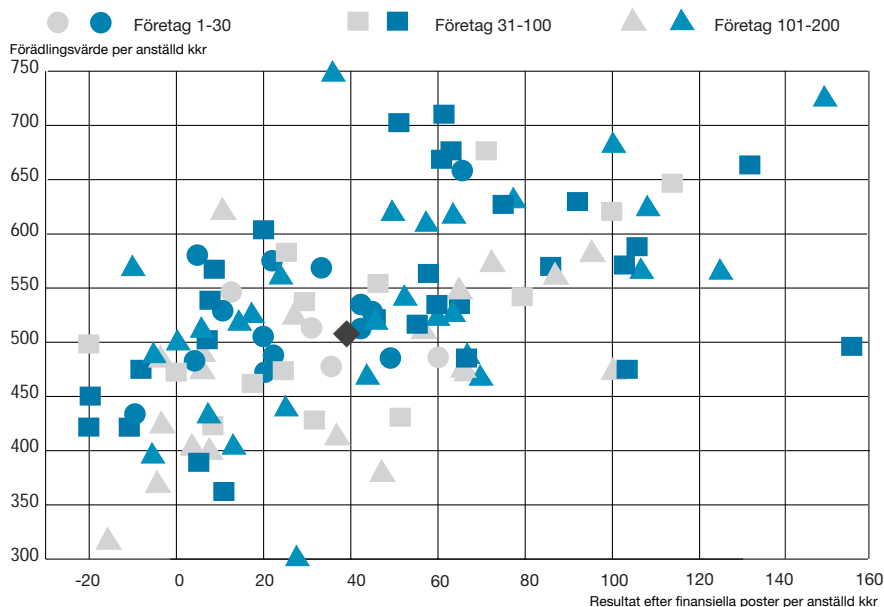
WM-data Total Design med nära 1000 anställda har en alltmer självständig roll inom WM-datakoncernen. Caran, Knight, Embeddo och Pronima ingår och senast har engelska TC Design Ltd med ca 35 anställda inom produktutveckling för fordons-industrin förvärvats.

INAC Instrumentering AB förvärvar Malmöbaserade utvecklingsföretaget Iniris Mobile Internet AB. Koncernen renodlas nu och INAC Instrumentering och HITAB Industriteknik förs samman till ett bolag.

Nord Consulting AB i Göteborg har förvärvats av tyska Rücker AG.

Förädlingsvärdet ökar

Färgad markering för företag som expanderat med >7%/år under de senaste två åren.

Förädlingsvärdet mätt som summan av ett företags sammanlagda löne- och lönebikostnader och rörelseresultatet efter avskrivningar är för tjänstenäringsen dess bidrag till bruttonationalprodukten. I våra beräkningar är också goodwill-avskrivningar gjorda vid beräkningen av förädlingsvärdet, något som inte alla företag gör i de egna redovisningarna. Man kan något förenklat säga att ju högre ett företags förädlingsvärde är per anställd desto högre är kundens värdering av tjänsterna. För 2000 uppgick snittet för de större företagens förädlingsvärde till ca 505 kkr per anställd mot ca 485 kkr året innan.

Källa: Svensk Teknik och Design

De 200 största svenska arkitekt-, teknikonsult- och industrikonsultkoncernerna

			Koncern med större dotterbolag/affärsområden redovisade i direkt anslutning	Verksamhet	Bokslut	Omsätt- ning MSEK	(Före- gående)	Antal anställda	Resultat e finans. poster MSEK	Balans- omslutning MSEK	Koncernchef/VD Personnamn aktuella i oktober 2001
STD	1	1	SWECO AB	MD	00	1756,7	1631,2	2132	500,0	1186,3	Wigon Thuresson
			SWECO FFNS	A		346,7	349,1	361			Eva Nygren
			SWECO Theorells	M,E,Enr		293,5	267,2	411			Åsa Söderström Jerring (fr jan 01)
			SWECO BLOCO	CE		114,6	92,5	138			Hans Olson
			SWECO Projektledning	PM		108,2	94,6	109			Bo Carlsson
			SWECO VBB VIAK	Env,CE		767,0	702,4	840			Mats Pålsson
			SWECO Industriteknik	I		124,9	113,8	139			Ulf Gustafsson
			SWECO Energuide	Enr		90,7	79,5	84			Erik Severin
STD	2	2	ÅF-koncernen	I,E,M,Enr	00	1746,9	1612,1	2191	330,9	1388,5	Gunnar Grönkvist
			EI & Instrument	I,E		522	498	752			-
			Energi, Miljö & Process	Enr,I,Env		442	391	558			-
			VVS	M,Enr		191	186	240			-
			Data, Elektronik & Mekanik	E,M,IT		462	390	377			-
			Kontroll & Besiktning	E,M,I		115	108	155			-
			Utbildning & Management			136	140	83			-
STD	3	5	Scandiaconsult AB	MD	00	1352,4	1444,6	1732	286,6	841,2	Torbjörn Torell
			Teknisk konsultverksamhet Sverige	MD		802,2	771,4	905			Torbjörn Torell
			Scandiaconsult Sverige AB	MD							Gunnar Samuelsson
			SCC Projektledning AB	PM							Stina Mossberg
			SCC Natura AB	Env							Jan-Ove Holmen
			Scandiaconsult AS (Norge)	MD		287,9	264,8	363			Jaakko Heikkilä
			Viatek Oy (Finland)	MD		261,7	252,5	448			
STD	4	4	J&W AB	MD	00	1188,6	807,9	1540	223,0	964,6	Thomas Erséus
			J&W Arkitektur & Design			66,1	*	75			Åke Nilsson
			J&W Byggprojektering			282,8	*264,0	345			Rikard Appलगren
			J&W Energi & Miljö			101,8	*95,3	133			Ole Paus
			J&W Management			176,9	*133,4	197			Mickey Johansson
			J&W Samhällsbyggnad			444,6	*422,2	508			Eskil Sellgren
			J&W Systems			478,5	*483,9	613			Lars Janson (fr jan 01)
STD	5	6	Semcon AB	I	00	1007,2	863,5	1504	49,5	435,9	Hans Johansson
			Semcon Industrial Design			485,4	360,2	-			-
			Semcon e-Design			416,9	323,7	-			-
			Semcon Complecence Development			60,4	55,4	-			-
			Semcon Technology Management			44,5	24,2	-			-
(STD)	6	*	Teleca AB	I	*00	932,4	*	1005	95,6	1176,7	Nick Stammers
(STD)	7	*	WM-data Total Design	I	00	700,0	*	895	-	-	Håkan Frick
STD	8	7	Sycon AB	MD	00	633,8	549,2	857	81,2	389,7	Bernt Lindén
			Sycon Energikonsult AB	Env		263,9	263,9	327			Alf Gustavsson
			Sycon Teknikkonsult AB	Env		245,1	249,8	340			Alf Carlsson
			Sycon Stockholm Konsult AB	MD (6mån)		87	*	164			Per-Arne Gustavsson
STD	9	*	Epsilon AB	I	*00	626,1	*	924	27,6	350,8	Staffan Andersson

I dessa tabeller är företagens resultat efter finansiella poster redovisade inklusive eventuella återföringar från Alecta (tidigare SPP) och Arkitekternas Pensionskassa. Ambitionen var att också kunna redovisa resultaten rensade från dessa återföringar. Därigenom skulle företagens egen intjäningsförmåga redovisas. Vi har dock inte gjort denna redovisning. Orsaken är framför allt att det i många fall varit svårt att räkna fram en korrekt uppgift. Tabellen ger således denna gång ingen vägledning när det gäller att bedöma enskilda företags egen intjäning. Däremot har vi fullt tillfredsställande underlag för beräkning av nyckeltal. På alla andra ställen i denna Branschöversikt är resultatuppgifter i samband med nyckeltal redovisade exklusive nämnda återföringar. De företag som fått sådan återföring har i princip redovisat dem i bokslutet för år 2000 och om företagen har brutet räkenskapsår i bokslutet 1999/00.

De 200 största företagens samlade resultat inklusive återföringarna är ca 2650 Mkr medan motsvarande uppgift exklusive återföringar är ca 780 Mkr.

STD = Medlem i Svensk Teknik och Design. (*) = jämförbar uppgift saknas/proforma/bedömd. — = uppgift saknas.

PM = Projektledning, A = Arkitektur, CE = Bygg- och anläggningsteknik, Env = Miljö, Enr = Energi, E = Elteknik, M = VVS-teknik, I = Industriteknik, MD = Multi Disciplin

			Koncern med större dotterbolag/affärsområden redovisade i direkt anslutning	Verksamhet	Bokslut	Omsätt- ning MSEK	(Före- gående)	Antal anställda	Resultat e finans. poster MSEK	Balans- omslutning MSEK	Koncernchef/VD Personnamn aktuella i oktober 2001
STD	10	9	Tyréns Förvaltning AB	CE,PM	00	386,2	266,0	441	90,7	615,0	ingen vd
			Tyréns Byggekonsult AB	CE,PM		165,6	123,2	180			Håkan Blom
			Tyréns Infrakonsult AB	CE		159,6	106,6	188			Jan Colliander
STD	11	8	HifabGruppen AB	PM	00	379,1	345,3	346	54,7	176,8	Ola Månsson
			Hifab Byggprojektledaren AB	PM		187	*152,0	210			Jan Boija
			Hifab International AB	PM		132	*134,0	110			Jan Skoglund
			In Develop Uppsala AB/Sodeco AB	PM		31	38,0	-			Adam Lagerstedt
			Swedish Geological AB	PM,Env		20	*21,0	-			Hans Carlsson
STD	12	11	Flygfältsbyrån AB	CE,I,E	00	270,8	245,0	358	28,5	125,7	Anders Rydberg
STD	13	10	White arkitekter AB	A,PM	00	265,2	262,3	330	71,0	230,2	Magnus Borglund
			Project Coordinatorbolagen	PM		29,0	*24,0	30			Thomas Samuelson/ Owe Swanson
			White Design AB	A,(IA)		5,6	4,7	6			Torbjörn Eliasson
STD	14	13	Rejlerkoncernen AB	E,I	00	169,9	148,9	245	40,9	109,1	Peter Rejler
STD	15	17	Xdin AB	I	00	139,3	121,8	177	-2,2	114,1	Hans Norén
	16	16	VA-Ingenjörerna AB	Env	*00	138,8	125,0	77	-4,5	58,8	Per-Olof Karlsson
STD	17	15	Jaakko Pöyry AB (sv. koncernen)	MD	00	138,3	131,7	160	17,4	69,5	Pekka Eskelinen
	18	18	Inac Instrumentering AB	I,E	00	137,9	108,5	207	-7,3	66,7	Magnus Falkman
STD	19	20	Gesab Engineering AB	I	*99/00	134,3	106,7	149	3,3	33,5	Vigleik Bolneset
STD	20	19	Bengt Dahlgren AB	M,Enr,Env	*00/01	126,4	*108,3	190	10,3	60,2	Christer Nyberg
			Bengt Dahlgren Stockholm AB	M/Enr		23	17,0	30			Lars Kjellgren
			Bengt Dahlgren Linköping AB	M/Enr		9	6,0	12			Leif Viking
			Bengt Dahlgren Malmö AB	M/Enr		9	-	12			Håkan Jerkstrand
STD	21	24	VAI VA-Projekt AB	CE, Env	00	106,0	89,1	110	7,0	37,2	Christer Andersson
STD	22	27	Ingemansson Technology AB	I (Ak)	00	105,4	86,7	116	17,0	61,2	Klas Brännström
STD	23	33	Kadesjös Ingenjörbyrå AB	CE,M	00/01	102,5	73,5	42	11,7	59,5	Håkan Kadesjö
STD	24	22	Temagruppen Sverige AB	A,PM	00	101,9	96,1	143	25,9	55,8	Håkan Persson
			Tema arkitekter	A		83,0	73,0	100			Laila Strunke
			Tema projektledare	PM		25,3	26,0	35			Gunnar Gedin
	25	36	Rücker Nord AB (fd B Nord-Consulting AB)	I	*00	95,6	65,9	76	35,8	94,8	-
STD	26	26	Wermtec Consult AB	I	00	93,5	86,5	87	-0,6	45,4	Curt Pehrson
	27	28	GF Konsult AB	CE,Env,A	00	92,4	84,5	126	33,6	76,6	Leif Olsson
	28	39	FVB-Fjärrvärmebyrån AB	Enr	00	88,4	60,6	91	6,1	23,5	Björn Andersson
STD	29	25	SwedPower International AB	E,Enr	00	86,0	88,9	36	6,8	58,4	Jan-Inge Gidlund
STD	30	35	Energ AB	M,E	00	82,2	66,3	87	10,6	35,3	Östen Innala
STD	31	48	ProTang AB	I	*00	77,4	46,7	109	6,7	29,8	Tom Andersson
STD	32	38	IKG IndustriKonsultGruppen AB	I	00/01	76,8	62,0	110	0,8	24,7	Lars Hellström
STD	33	32	ELU Konsult AB	CE	00/01	76,0	74,4	87	10,2	34,8	Lars Olov Karlberg
STD	34	43	JA Produktutveckling AB	I	00	74,4	49,9	120	-2,5	27,2	Ulf Aiff
	35	37	Sandell Sandberg AB (Resco)	A,Info	*00	70,5	63,5	54	15,7	51,8	Joakim Uebel
STD	36	47	Tengbomgruppen AB	A,IA	00	64,8	47,0	74	19,6	49,4	Bo Eiserman
	37	29	SweRoad AB	CE	00	63,8	81,7	57	9,2	53,4	Roberto G. Baudicco
STD	38	23	Golder Associates AB	CE, Env	00	63,4	94,1	70	-5,0	28,7	Sven Hultsjö
	39	*	Wikmar & Sone Konsult AB	MD	00/01	62,5	58,1	54	6,4	38,8	Rolf Sone
	40	46	Consat Engineering AB	I	00	61,7	47,9	84	5,5	19,4	Jan-Bertil Johansson
STD	41	41	Bjerkning Ingenjörbyrå AB	CE,M	00	60,6	52,6	93	12,1	48,0	Johan Bill
STD	42	34	PIC Consulting AB	Enr,Env	99/00	57,9	70,4	109	-4,8	42,3	Håkan Lillsjö
STD	43	*	Wingårdh-koncernen	A	00	56,4	*65,9	63	4,3	32,6	Gert Wingårdh
STD	44	40	NYRÉNS Arkitektkontor AB	A	00	56,0	51,6	72	13,7	31,9	Johan Nyren
STD	45	44	SwePro Gruppen AB	PM	*99/00	53,4	48,6	36	10,7	22,6	Christer Ytterstene
STD	46	57	Scand Pro AB	PM	00	52,3	40,2	42	7,6	19,5	Miguel Guirao
STD	47	68	Brunnberg & Forshed Arkitektkontor AB	A	00	51,9	35,9	52	8,0	26,8	Bengt Hellström

De 200 största svenska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonstultkoncernerna

Koncern			Verksamhet	Bokslut	Omsättning MSEK	(Före- gående)	Antal anställda	Resultat e finans. poster MSEK	Balans- omslutning MSEK	Koncernchef/VD Personnamn aktuella i oktober 2001	
STD	48	52	TP Gruppen AB	PM	00	51,5	54,8	60	8,8	21,8	Bo Sundberg
STD	49	51	Nitro Consult AB	CE	00	51,3	44,1	52	7,2	42,0	Donald Jonson
	50	49	Condesign AB	I,E	00	50,8	45,7	90	2,5	19,5	Kenth Bergström
	51	45	EBAB Byggadministration AB	PM	00	50,3	48,0	51	0,9	30,8	Tommy Werre
	52	66	Temaplan AB	PM	00/01	49,9	32,8	38	3,2	17,2	Andreas Philipson
	53	65	Teleplan AB	E	00	48,2	33,2	50	8,9	22,2	Thomas Ohlsson
STD	54	50	INCOORD AB	M	00	46,0	45,5	45	0,7	20,5	Olle Edberg
STD	55	53	VBK	CE	00/01	45,3	45,2	58	1,6	30,1	Leif Gustafson
STD	56	62	Bygganalys AB	PM	00	39,9	34,5	45	6,3	19,5	Anders Kivijärvi
STD	57	61	AIX Arkitekter AB	A	00/01	39,8	34,8	51	8,1	18,4	Erik Källström
STD	58	69	Liljewall Arkitekter AB	A	00	38,8	28,8	49	5,4	21,0	Leif Blomkvist
STD	59	*	CA consult-koncernen	PM	00	37,6	24,6	40	3,8	14,5	Jan Landmark
	60	70	Evolator Group AB	I	00/01	37,3	27,4	49	-0,3	22,0	Bo Claesson
STD	61	63	Helenius Engineering AB	M	00	36,9	34,2	29	5,8	22,6	HerjeWahlberg
STD	62	67	CLC Installationsconsult AB	M,E	00/01	36,3	31,7	52	4,0	20,4	Lennart Svantesson
STD	63	64	FLK F Larssons Konstruktionsbyrå AB	M	00	35,7	33,3	60	9,8	31,4	Anders Thomasson
STD	64	56	Erséus, Frenning & Sjögren Arkitekter AB	A	00/01	32,8	41,4	45	1,3	10,4	Peter Erséus
STD	65	71	Scheiwiller Svensson Arkitektkontor AB	A	00/01	32,6	26,7	34	1,5	10,8	Herbert Scheiwiller
	66	60	Intek AB	I	*00	31,3	34,9	47	0,1	8,9	Chris Schyttberg
STD	67	86	Bergsäker Konsult AB	CE	00	30,7	23,8	18	1,9	9,4	Göran Karlsson
STD	68	81	AROSgruppen Arkitekter AB	A	00/01	30,2	26,9	36	4,3	19,9	Jan-Ove Fogelberg
STD	69	80	BK Beräkningskonsulter AB	CE,I	*99/00	29,3	25,2	27	2,7	21,3	Sune Andersson
	70	93	Entreprenadbesiktningar Harald Olsson AB	PM	00	29,0	20,7	19	2,0	11,8	Per Olsson
STD	71	85	LEB Gruppen AB	M	00/01	28,5	24,6	40	4,9	19,6	Lars-Erik Bengtsson
	72	74	Svea Teknik AB	I	00	28,2	26,3	34	2,6	19,7	Rune Lindberg
	73	(-)	Forsen Projekt AB	PM	00	27,9	15,2	21	2,8	9,8	Jan Ahlinder
	74	73	Per Schönbeck Elprojekt AB	E	00	27,0	26,4	46	3,2	24,8	Per Schönbeck
STD	75	87	Knut Jönson Ingenjörbyrå AB	CE	00/01	26,8	23,0	28	7,4	15,3	Per Arne Näsström
(STD)	76	(*)	Eurocon Consulting AB	I	00	26,6	23,5	37	2,5	27,7	Christer Svanholm
STD	77	91	Arkitektkontoret Fråne Hederus Malmström AB	A	00	26,6	23,6	27	2,0	7,4	Roland Fråne
STD	78	156	Widmark & Platzer AB	PM	00/01	26,2	19,5	26	1,7	8,8	Per Fladvad
	79	149	Bjurström & Brodin Arkitekter AB	A	*99/00	26,2	12,5	22	5,8	10,7	ingen vd
STD	80	121	Equator Stockholm AB	A	00	26,1	16,0	33	3,9	10,5	Johan Mörling
STD	81	72	TEAM TSP Konsult AB	E	00	25,9	26,8	28	4,6	28,2	Göran Berg
STD	82	78	Thomas Eriksson Arkitektkontor AB	A	*99/00	25,9	25,9	27	3,2	10,3	Thomas Eriksson
STD	83	95	FOJAB Arkitekter AB (koncernen)	A	00/01	25,5	20,1	30	3,6	14,8	Björn Wigelius
STD	84	82	TQI Consult AB	M	*99/00	24,8	24,4	18	4,2	9,3	Björn Thörnqvist
STD	85	84	Lund & Valentin Arkitekter AB	A	*99/00	24,2	24,2	35	2,3	9,9	Bo Karlberg
STD	86	112	Anders Bergkrantz Arkitekter AB	A	00	24,1	16,5	10	1,3	6,3	Anders Bergkrantz
STD	87	(*)	Structor Hulthén-Stråth AB	CE	00	23,9	*	28	3,2	5,9	Jan Stråth
STD	88	77	NVK VVS-Kontroll AB	M	00/01	23,3	25,9	35	0,4	9,3	Stefan Pettersson
STD	89	133	AQ Arkitekter i Eskilstuna AB	A	00/01	23,1	14,3	17	1,7	9,8	Bengt Strandberg
STD	90	(-)	Avalon Technology AB	I	00	*22,9	-	24	3,5	10,1	Peter Mattisson
STD	91	90	Centaur Design AB	I	*99/00	22,7	21,3	37	0,8	10,3	Sten Roger Törnqvist
	92	88	Arkitektbyrån AB i Göteborg	A	00	22,7	22,8	30	0,0	13,9	Lars Iwdal
STD	93	105	Ingenjörbyrån Andersson & Hultmark AB	M	00	22,4	18,3	34	4,0	12,1	Håkan Elfström
STD	94	106	Sören Lundgren Byggkonsult AB	CE	00/01	22,4	18,0	20	2,5	9,7	Kjell Nordin
STD	95	79	SAMARK Arkitektur & Design AB	A	00	22,1	25,1	28	4,1	13,8	Tomas Walberg
STD	96	89	Creacon AB	A,PM,Env	00	21,7	22,1	33	4,2	10,1	Torsten Friberg
STD	97	136	Åsberg Wängstedt Lotström Arkitekter AB	A	00/01	21,7	13,9	20	4,5	12,0	Tomas Åsberg
STD	98	108	A5 Arkitekter & Ingenjörer AB	A	00/01	21,5	17,9	29	1,5	5,4	Ulf Åstrand
STD	99	75	Svensk Konstruktionstjänst Kervefors AB	I	00	21,4	26,1	24	-0,4	8,6	Lennart Kervefors

STD = Medlem i Svensk Teknik och Design. (*) = jämförbar uppgift saknas/proforma/bedömd. — = uppgift saknas.

PM = Projektledning, A = Arkitektur, CE = Bygg- och anläggningsteknik, Env = Miljö, Enr = Energi, E = Elteknik, M = VVS-teknik, I = Industriteknik, MD = Multi Disciplin

Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsättning MSEK	(Föregående)	Antal anställda	Resultat e finans. poster MSEK	Balans-omsättning MSEK	Koncernchef/VD Personnamn aktuella i oktober 2001
STD 100 *163	Arkitektuset Monarken AB	A 00/01	21,2	*10,7	24	0,3	11,0	Anders Burman
101 (-)	Ergonomi Design Gruppen AB	I 00	21,0	21,1	20	2,3	14,8	Krister Torsell
STD 102 102	Creacon Halmstads Konsult AB	CE 00	20,6	18,5	32	5,4	11,8	Göran Feldt
STD 103 130	Archus Arosia Arkitekter AB	A 00	20,2	14,6	26	2,9	15,5	Johnnie Pettersson
104 107	Alfakonsult AB	PM, MA 00	20,2	18,0	19	0,7	10,7	Peter Cedergårdh
STD 105 109	HUS&PLAN arkitekterna AB	A 00	19,9	17,8	29	2,2	8,7	Kurt Axelsson
STD 106 103	Riba Röringenjörbyrå AB	M *99/00	19,7	18,5	28	2,4	9,7	Bo Granström
STD 107 129	TM-Konsult AB	CE,I 99/00	19,5	17,7	33	1,8	35,9	Lars Holmgren
108 147	IMEK VVS Rådgivande Ingenjörer AB	M 00	19,4	12,8	17	4,7	16,7	Tomas Kvistmo
STD 109 139	Rosenbergs Arkitekter AB	A 00	19,1	13,4	24	4,5	12,6	Inga Varg
STD 110 110	BSK Arkitekter AB	A 00	19,1	16,7	23	10,0	16,4	Anders Marking
STD 111 99	Geosigma AB	CE,Env 00	18,9	18,7	28	1,5	8,8	Åke Eliasson
STD 112 101	KNSS Gruppen AB	CE,E 00/01	18,6	18,7	25	1,7	-	Björn Svensson
STD 113 135	Lindberg Stenberg Arkitekter AB	A 00	18,3	14,0	27	2,2	6,2	Dag Lindberg
STD 114 104	Rintekno AB (ägt av Rintekno Oy)	I 00	17,9	18,4	24	2,0	13,6	Lars-Ove Olsson
STD 115 125	Electro Engineering AB	E 00/01	17,8	15,1	19	1,5	6,7	Arne Hilton
STD 116 154	FL Arkitekter AB	A 00/01	17,8	11,5	19	1,6	6,4	Christer Eriksson
STD 117 126	Arkitektgruppen GKAK AB	A 00	17,6	15,0	21	1,4	6,5	Bengt Groschopp
STD 118 174	MAF Arkitektkontor AB	A 00/01	17,6	9,7	13	1,5	5,5	Mats Jakobsson
STD 119 (-)	VAP VA-Projekt AB	Env 00/01	17,5	13,8	20	1,2	8,4	Mikael Melin
120 124	Arne Hill AB	CE 00	17,5	15,7	16	7,6	17,6	Owe Svensson
121 76	Projektbyrå Roland Korsén AB	PM 00/01	17,4	26,0	16	2,3	6,4	Jonas Hellström
STD 122 117	SKAPI/Pantektor AB	A,CE,PM 00	17,3	16,2	18	0,4	42,3	Bertil Hägg
123 116	Projektkompetens AB	PM 00/01	17,2	16,3	19	-	6,2	Anders Borggren
STD 124 192	Arkitekturkompaniet SI AB	A *00/01	17,1	8,9	17	3,3	10,8	Bibbi Olsson
STD 125 (-)	Timatec AB	I 00	17,1	16,0	21	2,0	6,4	Anders Magnusson
STD 126 151	Mats Strömberg Ingenjörbyrå AB	E 00	17,0	12,2	14	2,0	6,1	Mats Strömberg
127 100	PRC Konsult AB	I (S) 00/01	16,8	18,7	23	0,7	9,5	Hasse Tingström
128 166	Brandkonsulten Kjell Fallqvist AB	M 00	16,8	10,6	13	1,1	7,7	Kjell Fallqvist
STD 129 122	Svenska Energihuset AB	E,M,Enr 00/01	16,7	15,8	20	1,8	6,5	Roland Winsell
STD 130 94	Berg Arkitektkontor AB	A *00	16,7	20,6	15	-0,2	4,4	Svante Sundby
STD 131 140	BAU Arkitekter AB	A 00	16,5	13,3	19	2,5	6,9	Per-Eric Sundby
STD 132 113	EKAB Elkonsulter KB	E *99	16,4	16,4	21	4,8	13,0	Carl-Olof Wallin
133 123	Gröner Veritech AB (ägt av Statkraft Gröner AS)	I 00	16,1	15,7	22	1,1	8,3	Mikael Utberg
134 120	IP Industri & Projektconsult AB	I 00	15,9	16,0	30	-0,1	2,9	Anders Holm
STD 135 146	Pyramiden arkitekter i Göteborg AB	A 00	15,6	12,8	24	4,0	8,5	Dan Nyström
STD 136 119	Rördesign i Göteborg AB	I,M 99/00	15,6	16,1	23	3,5	8,0	-
137 115	Reinertsen Engineering AB	CE 00	15,5	16,3	21	0,01	6,3	Ljot Strömseng
138 150	Mikael Dunge Arkitektkontor AB	A 00	15,2	12,3	17	1,3	7,4	Mikael Dunge
STD 139 144	Prows Industri & Management AB	I,PM 00/01	14,8	11,7	23	0,5	9,4	Kjell S. Andersson
STD 140 141	Kjellmans Ingenjörbyrå AB	CE 00/01	14,8	13,2	21	0,4	7,2	Pål Kjellman
STD 141 128	Mekaniska Prövningsanstalten MPA AB	M 00	14,8	14,9	15	2,7	8,4	Torbjörn Olsson
142 155	Hedström & Taube Projektledning AB	PM 00/01	14,6	10,5	6	1,8	7,6	Erik Taube
STD 143 131	BSV Arkitekter & Ingenjörer AB	A, CE 00	14,3	14,6	23	1,3	9,4	Kjell Thulin
STD 144 169	Semrén & Månsson Arkitektkontor AB	A *99/00	14,2	10,1	17	3,7	9,8	Magnus Månsson
STD 145 164	Studio 1.11 Arkitekter AB	A 00/01	14,2	10,7	16	0,9	8,0	Jan Hardenborg
146 137	Kemakta Konsult AB	Env 00	14,1	13,7	19	1,6	8,2	Bertil Grundfelt
147 159	Claes Dahlgren Arkitektkontor AB	A 00	13,9	10,9	14	5,4	4,9	Claes Dahlgren
STD 148 127	HLLS Arkitekter AB	A 00/01	13,8	14,9	21	3,6	21,5	Bengt Linder
STD 149 97	P O Andersson Konstruktionsbyrå AB	M 00	13,8	19,6	17	0,9	10,3	Arne Berggren
STD 150 157	AG Anders Gunnedal Arkitekter AB	A 00	13,8	11,0	14	2,5	5,3	Anders Gunnedal
151 213	Södergruppen Arkitektkontor AB	A 00	13,6	7,7	16	2,0	5,8	G.Herdevall, H.Bäckström
152 (-)	Strategisk Arkitektur AB	A 00	13,6	6,7	16	-0,1	4,8	Göran Ekeroth, Andreas Fries
153 184	Byggplanering i Norrbotten AB	PM 00/01	13,4	10,5	7	0,4	5,6	Sven Svensson
STD 154 145	Projektteamet Västsvenska AB	CE 00	13,3	12,9	19	1,4	4,7	Lars Howander (SO)

De 200 största svenska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultkoncernerna

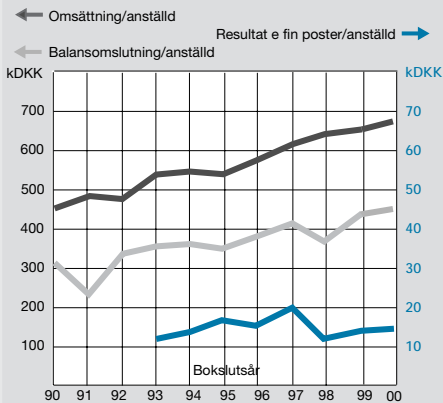
Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsättning MSEK	(Före- gående)	Antal anställda	Resultat e finans. poster MSEK	Balans- omslutning MSEK	Koncernchef/VD Personnamn aktuella i oktober 2001
155 (-)	KFS Anläggningskonstruktörer AB	CE,PM	00/01	13,3	10,4	11	1,0	Hans Klingenberg
STD 156 92	Centerlöf & Holmberg AB	CE	00	12,9	21,6	32	2,9	Bengt Andersson
STD 157 178	Byggkonsulter Hans Hansson & Co AB	CE	00	12,9	9,5	17	4,2	Kurt L Rådlund
STD 158 167	SISU Stockholm AB	M,E	00	12,8	10,5	17	0,8	Ronnie Bergman
STD 159 158	AB Hagerud Elteknik	E	00	12,7	10,9	16	1,9	Leif Jalmerud
160 183	AB Teknoplan	E	*99/00	12,7	9,3	13	4,3	Bo Jakobsson
161 212	Devellum Design & Development AB	I	00	12,7	7,8	12	0,9	-
STD 162 143	IBA Ing.byrå Bygginstallationer AB	M	00	12,5	13,0	20	2,0	Mikael Sundell
STD 163 220	Christer Blomqvist Arkitekter AB (J&W 2001)	A	*00	12,5	7,5	16	2,0	Christer Blomqvist
STD 164 (-)	BEKAB Bergströms Konstruktionsbyrå AB	I	00/01	12,5	12,9	13	0,9	Tord Hägglund
STD 165 171	STIBA AB	CE	00	12,4	10,0	17	0,9	Rune Dalmyr
166 175	ABAKO Arkitektkontor AB	A	00	12,3	9,7	20	0,9	Bengt Wallin
STD 167 (-)	Vatten och Samhällsteknik Gotaland AB	Env	00/01	12,2	11,5	14	0,6	Lars Kylefors
STD 168 (*)	Reflex Arkitekter AB	A	99/00	12,1	2,0	12	1,0	Johan Linnros
169 186	Claes Kock Arkitekter AB	A	00/01	12,1	7,5	6	0,5	Claes Kock
STD 170 142	Ingenjörgruppen Ståhlkloo AB	M	00	*12,0	13,0	25	0,4	Christer Ståhlkloo
STD 171 152	BLP Arkitekter AB	A	00/01	12,0	12,1	16	3,9	Sven-Olof Larsson
STD 172 211	Atrio Arkitekter i Kalmar AB	A	00	12,0	7,8	15	2,6	Olof Utterback
STD 173 (-)	Integra Engineering AB	PM,CE	00	12,0	5,9	15	1,9	Anders Skoglund
STD 174 170	Rolf Tellstedt -koncernen AB	CE	00	11,9	10,0	24	-	Björn Tellstedt, T. Östergren
STD 175 *	Lassen & Co AB (Byggteknik o E.Uddvik)	CE	00	11,9	*	20	-0,1	Christian Lassen
STD 176 (-)	Automations Partner AB	I	00	11,9	9,6	9	0,6	-
STD 177 177	Landskapsgruppen AB	A	99/00	11,8	*14,0	17	0,5	Bo Wiklund
178 165	Uulas Arkitektkontor AB	A	00/01	11,8	10,6	12	0,7	Sten Liljedahl
STD 179 98	SZ Konsult AB	CE	00	11,7	19,3	18	1,7	Arpad Szakaly
180 200	Megaron Arkitekter AB	A	00	11,2	8,5	10	2,1	Anders Högberg
STD 181 173	Rockstore Engineering AB	CE	*99/00	11,1	9,8	10	1,5	Stig Myhré
STD 182 176	PIAB PI i Göteborg AB	CE	00	10,9	9,6	18	1,2	Stefan Bengtsson
183 223	Samcon AB	CE	00/01	10,8	7,2	16	0,2	Cenneth Jonsson
STD 184 138	CERTUS Elkonsulter AB	E	00/01	10,7	13,6	10	0,7	Per-Ove Murstad
185 272	Retea AB	E,I	00	10,7	5,4	10	*	Bengt Lundgren
STD 186 185	Sundell Arkitekter AB	A	00	10,3	9,2	11	1,7	Jan Sandberg
STD 187 (-)	Process- och Industriteknik i Kristianstad AB	I	99/00	10,2	11,9	15	1,1	Bengt Sturesson
188 160	Allmänna Maskinkonstruktioner AB	I	00	10,2	10,8	15	2,4	-
STD 189 288	Hans Murman Arkitektkontor AB	A	00	10,2	7,0	13	0,8	Hans Murman
STD 190 (-)	AROS Industrikonsult AB	I	00/99	10,2	9,0	9	2,9	-
STD 191 168	Consultec Arkitekter & Konstruktörer AB	A,CE	00	10,1	10,3	14	1,4	Allan Forslund
192 233	Arkitekterna AB Krook & Tjäder	A	00	10,0	6,8	12	1,9	Bengt Ove Krook
STD 193 201	Carlstedt Arkitekter AB	A	00	9,8	7,6	15	1,5	Kurt Feldman
STD 194 179	Fredblad Arkitekter AB	A	00/01	9,8	9,5	14	0,4	Leif Jönsson
STD 195 162	LBE arkitekt AB	A	00	9,7	10,7	16	0,9	Mats Elgström
STD 196 *	BM Arkitekter AB	A	99/00	9,6	*	10	0,9	Ulla Nordström
STD 197 214	Jan Lundqvist Arkitekter AB	A	00	9,6	7,7	9	2,3	Jan Lundqvist
STD 198 187	BJ-Konsult i Visby AB	CE,A,PM	00	9,5	9,0	16	2,4	Birger Jörnhammar
199 172	ENT Energiteknik AB	Enr,E	00	9,5	9,9	11	1,1	ingen vd
200 182	Olle Rex Arkitektbyrå AB	A	00	9,2	9,4	7	0,3	Olle Rex

STD = Medlem i Svensk Teknik och Design. (*) = jämförbar uppgift saknas/proforma/bedömd. — = uppgift saknas.

PM = Projektledning, A = Arkitektur, CE = Bygg- och anläggningsteknik, Env = Miljö, Enr = Energi, E = Elteknik, M = VVS-teknik, I = Industriteknik, MD = Multi Disciplin

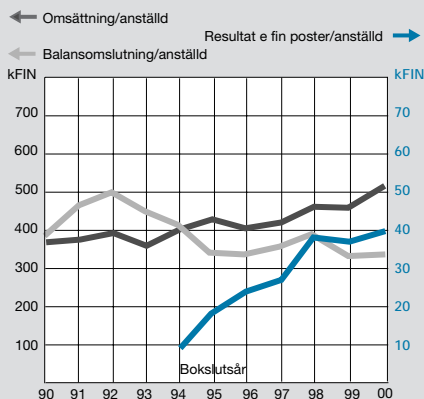
Den nordiska marknaden

De 30 största danska koncernerna

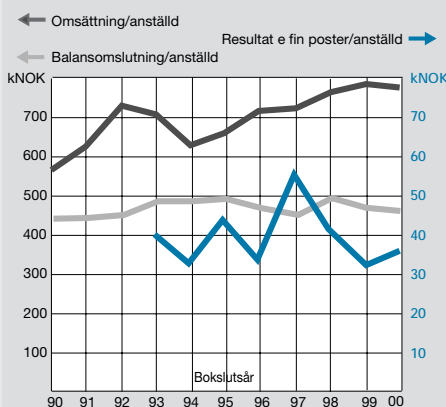
Källa: Svensk Teknik och Design

De 30 största finska koncernerna

Källa: Svensk Teknik och Design

De 30 största norska koncernerna

Källa: Svensk Teknik och Design

Nedgången i världsekonomin har drabbat de flesta nationella ekonomier efter samma mönster. Enbart nyanser skiljer härvidlag de nordiska länderna åt.

Den danska ekonomin – ansedd som en typisk småföretagarekonomi – blev under år 2000 med en BNP-tillväxt på ca 3,2% något bättre än vad som prognosticerats av bl a OECD. Under innevarande år och år 2002 beräknas BNP-tillväxten bli ca 1,3% för att sedan få en tydlig skjuts uppåt under 2003 med ca 2,3%. Bygginvesteringarna har fallit kraftigt från år 2000. Det är högst osäkert om den nya danska regeringen vill åstadkomma stimulering genom ökade offentliga investeringar. Bostadsbyggandet ligger på en relativt konstant nivå på ca 16500 nybyggda lägenheter per år.

Norges ekonomi med stora intäkter från oljeutvinning är mindre påverkad av världshändelserna än övriga nordiska länders. BNP växte under år 2000 med ca 2,3% och väntas öka med ca 1,7, 2,1 och 2,2% under de följande tre åren. Marknaden är generellt hygglig. Den offentliga sektorn väntas öka sina investeringar även om anläggningssidan och framför allt infrastrukturinvesteringarna är något vikande. Kraftiga lönekostnadsökningar, en något högre inflationen och ett relativt högt ränteläge är dock ett hot mot den ekonomiska utvecklingen i näringslivet. Bostadsbyggandet ligger med svenska mått mätt ganska högt och ca 21000 nya lägenheter påbörjades under 2000.

Den finska starkt exportindustridrivna ekonomin visade under år 2000 bäst tillväxt i Norden med en BNP-tillväxt på hela 5,7%. Uppbromsningen blir också kraftig och under år 2001 bedöms BNP inte öka med mer än ca 0,5% varefter en försiktig tillväxtökning beräknad inträda redan från 2002. Infrastruktur- och andra offentliga investeringar beräknas ligga på en stabil och relativt god nivå, medan byggandet av kontor- och kommersiella lokaler avtar. Bostadsbyggandet ligger tämligen stabilt och med svenska mått mätt på en hög nivå med över 30000 påbörjade lägenheter per år.

Svenskar rör om i Danmark

Bortsett från Carl Bro's köp av Crone & Koch under 1999 har under de senaste åren

inget större strukturgrepp tagits bland de danska konsultföretagen. År 2001 inleddes med att svenska Sycon uppseendeväckande tog klivet över till Danmark och köpte såväl Knudsen & Sørensen/Frigo Consult som Steensen & Varming A/S. Under hösten sker så en än mer uppseendeväckande affär. Svenska Bure Equity köper majoriteten av förlusttyngda Carl Bro av bl a Unibank (se också sid 13). Två månader senare köper Carl Bro i sin tur Sycon av Sydkraftkoncernen. I sin strävan att städa och fokusera på lönsamhet har Carl Bro börjat rensa i sitt fastighetsbestånd, sålt sin andel i test/kontroll-bolaget Non-Destruction Testing och samtidigt ökat i IT-konsulterna Sintas A/S till 56% och i NaviCom Holding till 51%. Dessa bolag har sammanlagt över 100 anställda.

Under hösten har också svenska SWECO köpt 20% av arkitektföretaget Skaarup & Jespersen.

RAMBØLL vände skutan på rätt köl och visar en vinstmarginal på över 4% vilket är ett bra resultat sett i relation till av vad de större danska företagen historiskt presterat. Utlandsandelen har krympt ett par procentenheter till ca 21% av omsättningen, men detta har mer än väl kompensats av en framgångsrik verksamhet på hemmamarknaden.

Framför ögonen på de danska konsulterna har engelska WS Atkins köpt danska Scan Rail Consult (motsvarar svenska "Banverket Projektering") och etablerar ett kontor i Danmark med nära 300 anställda under namnet Atkins Danmark AS.

Strax därefter slutförde COWI förhandlingar om köp av 80% av European Transport Consultants (ETC) i Berlin från Deutsche Bahn och Lufthansa. ETC har ca 100 anställda och har bl a järnvägsuppdrag i Kina. COWI är nu åter det största danska konsultföretaget mycket tack vare just ökningen i utlandsverksamheten, som nu svarar för ca 52% av omsättningen.

Kampsax expanderar med sin internationella del, men slimmar koncernen genom avyttring av CAD/CAM och IT-verksamheten. Bolaget har förvärvat energikonsultföretaget Viggo Folmer A/S.

NIRAS har köpt CSC's avdelning för geografiska informationssystem och AEC Rådgivande Ingenjörer A/S med spetskompetens inom betongkonstruktion. NIRAS har till skillnad från många andra klarat sig relativt hyggligt på den tuffa polska marknaden – jämför med Skanskas problem – och NIRAS Polska har nu nära 60 anställda.

Stiftelseägda Birch & Krogboe A/S med ett rekordår bakom sig har bildat en intressant strategisk allians med engelska Arup rörande samarbete inom bl a kompetensutveckling.

På arkitektsidan har Arkitekterne Andresen fusionerat med APL-Arkitekter. Det nya bolagets namn är AA Arkitekter A/S och har ca 55 anställda. Också fissioner genomförs ibland. Staermose og Isager i arkitektföretaget med samma namn går skilda vägar. Ett nytt företag att lägga på minnet är S&I Arkitekter K/S.

Danska arkitekter, som bl a C. F. Møllers Tegnestue har tidigare gjort stora framsteg i Norge. Nu har också expanderande Schmidt, Hammer og Lassen gjort landvinningar i ett utbyggnadsprojekt i Bodö.

Visar framfötterna gör också Dissing +Weitling, som får anses vara en av världens mest framgångsrika broarkitekter. Utöver projekt i Sverige har de internationellt bl a uppmärksammats för Nelson Mandela Bridge i Johannesburg och världens hittills längsta fasta förbindelse, 45 km, mellan Qatar och Bahrein tillsammans med COWI.

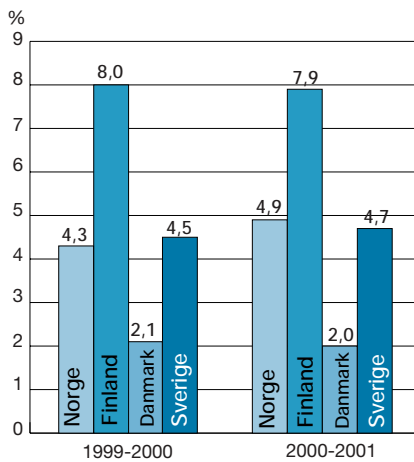
Finland

De större finska konsultföretagen har generellt haft en bra marknad och har expanderat kraftigt. Expansionen hos giganten Jaakko Pöyry Group ligger dock till huvuddelen på den internationella marknaden – nära 70% av omsättningen ligger på marknader utanför Norden. Mest expansiva områden är energi- och skogssektorerna. Jaakko Pöyry etablerar sig nu också på världens tredje största skogsproduktmarknad, Japan. I allians med japanska managementkonsulten CDI (Corporate Directions, Inc.) erbjuder den japanska skogsindustrin projektledning och tjänster inom investment banking.

Nordens 50 största arkitektföretag

			Koncerner/bolag	Bokslut	Land	Antal anställda	(Före-gående)	Omsättning	
STD	1	1	SWECO FFNS	00	SE	361	406	346,7	msek
STD	2	2	White arkitekter AB	00	SE	330	309	265,2	msek
	3	4	Arkitektfirmaet C.F. Møllers Tegnestue	00	DK	185	165	125,9	mdkk
	4	3	KHR AS Arkitekter	00/01	DK	*175	170	120,0	mdkk
STD	5	5	Temagruppen Sverige AB	00	SE	143	125	101,9	msek
	6	11	Arkitekterne Schmidt, Hammer & Lassen K/S	00	DK	101	72	59,5	mdkk
	7	6	Dissing + Weitling Arkitektfirmae A/S	00	DK	100	102	52,0	mdkk
	8	7	Vilhelm Lauritzen AS	00	DK	100	90	48,5	mdkk
	9	14	Arkitektgruppen i Aarhus K/S	00	DK	97	70	56,4	mdkk
	10	8	Henning Larsen Tegnestue	00/01	DK	88	82	76,0	mdkk
STD	11	12	J&W Arkitektur & Design	00	SE	75	71	66,1	msek
	12	16	PLH Arkitekter A/S	00	DK	75	65	45,0	mdkk
	13	47	Nielsen, Nielsen & Nielsen A/S	00/01	DK	75	30	30,0	mdkk
STD	14	18	Tengbomgruppen AB	00	SE	74	61	64,8	msek
STD	15	9	NYRÉNS Arkitektkontor AB	00	SE	72	75	56,0	msek
	16	13	Niels Torp AS Arkitekter	00	NO	71	71	61,1	mnok
	17	19	Narud-Stokke Wiig A/S	00	NO	65	52	46,5	mnok
STD	18	17	Wingårdh koncernen	00	SE	63	63	56,4	msek
	19	20	Årstiderne Arkitekter A/S	00	DK	62	50	29,0	mdkk
	20	10	EVATA Finland Oy	00	FIN	58	75	47,1	mfim
	21	*44	AA Arkitekter A/S (fd Andresen + APL)	00/01	DK	55	30	48,0	mdkk
	22	22	Mangor & Nagel Arkitektfirma A/S	00/01	DK	55	48	30,0	mdkk
	23	23	Friis & Moltke A/S	00	DK	55	48	27,0	mdkk
	24	42	Sandell Sandberg AB	*00	SE	54	32	70,5	msek
STD	25	31	Brunnberg & Forshed Arkitektkontor AB	00	SE	52	38	51,9	msek
STD	26	21	AIX Arkitekter AB	00/01	SE	51	48	39,8	msek
	27	26	Arkkitehtitoimisto Helin & Co Oy	00/01	FIN	50	45	33,0	mfim
	28	*15	S&I Arkitekter K/S	00/01	DK	50	68	30,0	mdkk
STD	29	36	Liljewall Arkitekter AB	00	SE	49	33	38,8	msek
	30	25	Erik Møllers Tegnestue	00/01	DK	47	46	36,4	mdkk
	31	24	Hvidt & Mølgaard A/S	*99/00	DK	47	47	24,4	mdkk
	32	32	LINK arkitekter AS	00	NO	46	36	45,9	mnok
	33	29	Holm & Grut A/S	00/01	DK	45	43	35,8	mdkk
STD	34	30	Erséus, Frenning & Sjögren Arkitekter AB	00/01	SE	45	43	32,8	msek
	35	27	DARK Arkitekter AS	00	NO	45	45	30,0	mnok
	36	28	Arkitektkontoret Hille+Melbye A/S	00	NO	43	45	29,7	mnok
	37	57	Arkkitehdit Tommila Oy	00	FIN	42	28	23,5	mfim
	38	33	Aarhus Arkitekterne A/S	00	DK	39	35	20,0	mdkk
	39	41	Arcasa Arkitekter AS	00	NO	37	32	37,6	mnok
STD	40	35	AROSgruppen Arkitekter AB	00/01	SE	36	34	30,2	msek
	41	38	Eliassen og Lambertz-Nilssen Arkitekter AS	00	NO	35	33	25,0	mnok
STD	42	34	Lund & Valentin Arkitekter AB	*99/00	SE	35	35	24,2	msek
	43	43	Arkkitehditoimisto Larkas & Laine Oy	00	FIN	35	32	11,3	mfim
STD	44	61	Scheiwiller Svensson Arkitektkontor AB	00/01	SE	34	27	32,6	msek
	45	(-)	Medplan AS Arkitekter	00	NO	34	-	21,0	mnok
STD	46	66	Equator Stockholm AB	00	SE	33	25	26,1	msek
	47	48	Per Knudsen Arkitektkontor AS	00	NO	31	30	21,9	mnok
	48	62	Tage Nielsen Tegnestue A/S	00	DK	31	26	17,2	mdkk
STD	49	59	FOJAB Arkitekter AB (koncernen)	00/01	SE	30	27	25,5	msek
	50	56	Arkitektbyrå AB i Göteborg	00	SE	30	28	22,7	msek

Finland toppar lönsamhetsligan

Bland de nordiska konsultföretagen ligger de finska konsultföretagen på topp i fråga om lönsamhet. Diagrammet visar för de 30 största koncernerna vinstmarginalen mätt som resultat före skatt i förhållande till omsättningen.

PI-Group och Mecanova Oy etablerar ett nytt bolag PI-Mecaplan Oy med fokus på elektromekanik och projektledning. PI har tecknat samarbetsavtal med engelska industrikonsulten Millwide Engineering Ltd inom cellulosområdet och med finska energiföretaget Empower Oy. Också PI har tagit steget in i Sverige genom köp av 35% (med option på återstoden) av PIC Engineering AB. PI har vidare köpt Konsul Engineering Oy med 30 anställda med spetskompetens inom 3D CAD-teknik. Tillsam-

mans med de österrikiska konsultföretagen TB Piesslinger GmbH och Fischer +bhm etablerar PI ett joint venturebolag, PAB Engineering i Tyskland. Fokus ligger på kunder inom pappers-, energi- och kemi-sektorerna.

Etteplan investerar i ett nytt EMC-lab och har förvärvat den svenska industrikonsulten Itoma AB, tyska Ralf Winkelhardt Konstruktionsbüro och finska Raskon Oy.

Kraftigt expanderande Deltamarin inriktade på fartygskonstruktion i bred bemärkelse har ca tre fjärdedelar av sin volym från exportuppdrag. Under året öppnade företaget kontor i Florida, USA.

CTS Engineering och svenska ÅF har inlett samarbete för projekt inom pappersområdet. ÅF-IPK har tillförsäkrats 33% av aktierna i CTS, som i sin tur har option på 9,9% i ÅF-IPK.

Rejlers Oy har åter knutit svensk-finska band. Svenska Rejlerkoncernen har köpt 20% i finska Rejlers och koncernen satsar på nordisk expansion.

EVATA är det nya namnet på Finlands största arkitektföretag (tidigare Equator Finland Oy). Företaget, som tidigare hade samarbete med svenska Equator Stockholm har ingått partnerskap med andra arkitekter i Europa under namnet EVATA. Tillsammans med amerikanska ADD Inc., och Adrianse Group i Asien har de bildat en glo-

bal allians med namnet e2aGLOBAL med såväl arkitekt- som ingenjörskompetens.

Norge

Det största norska konsultföretaget Norconsult deltar i ett av Europas största vägprojekt, ett motorvägsbygge i Grekland som pågår 1995-2004. En intressant allians som visar på bredden i flera storföretags verksamhet har bildats för genomförande av den norska offentliga sektorns omställning mot ökad konkurrensutsättning. I allians med Noraudit, Cell Network och Completo bildas en resurs med ca 350 ekonomiska rådgivare och revisorer i hela Norge.

Statkraft Grøner är involverat i världens just nu största BOT-projekt, planering, byggande och 35-årig drift av en 345 km dubbelspårig höghastighetsjärnväg i Taiwan (ca 80 miljarder SEK kontraktssumma). I samarbete med danska Kampsax har Grøner i två av de 12 totalentreprenadkontrakten kontrolluppdrag bl a för ett större antal tunnlar. Bolaget satsar också på nya genomförandeformer för industri- och sjukvårdskunder.

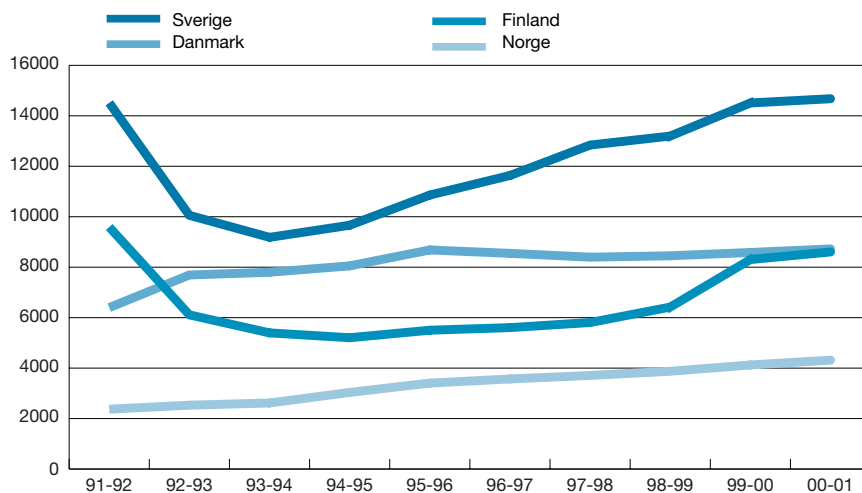
Scandiaconsult AS bygger successivt ut verksamheten. I slutet av år 2000 köptes Norman AS med ca 50 anställda och under innevarande år har Arkon AS i Bergen med ca 20 anställda förvärvats.

Ett organisationslimmat Multiconsult gjorde rekordvinst och nådde kraftigt ökad omsättning under 2000. Företaget, som till 29% ägts av J&W, men numera WSP, har köpt norska Concon AS (50%) och öppnat kontor i Danmark (Herslev). Sedan tidigare har koncernen kontor i Sverige genom Kustlinje Arkitekter i Strömstad – för flera år sedan köpt av Multiconsult GEAS. Arkitektverksamheten har nu utökats genom köp av Arkitektkontoret Veine & Karloen AS i Fredrikstad.

Det näst största norska konsultföretaget InterConsult Group AS (ICG) har förvärvat NORGIT AS inom GIS-området och NORSAS AS inom avfallsområdet.

E-Co Partner AS (fd Oslo Energi Konsult) förvärvade i somras vvs-konsultföretaget Kåre Haukås & Co AS. Svenska – eller snarare danska – Sycon äger 20% i E-Co Partner.

Antal anställda i de 15 största koncernerna

Källa: Svensk Teknik och Design

De 50 största danska arkitekt-, teknikonsult- och industrikonsultkoncernerna

Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsättning MDKK	(Föregående)	Antal anställda	Balansomslutning MDKK	Koncernchef/VD i oktober 2001	
1 2	COWI Consulting Engineers & Planners AS	MD	00/01	1537,7	1383,9	2203	994,6	Klaus H. Ostenfeld
2 1	Carl Bro Gruppen A/S (6 mån)	MD	*00	1436,0	1445,7	2024	1006,0	Jesper Rasmussen
3 3	Rambøll Group	MD	00	1273,0	1205,6	1863	779,0	Flemming Bligaard Pedersen
4 5	NIRAS A/S	MD	00/01	358,7	325,3	544	200,2	Carsten Toft Boesen
5 4	Kampsax Gruppen	MD	00	323,6	392,4	444	278,4	Michael Peytz
6 6	Birch & Krogboe koncernen	CE,PM	00	241,2	218,5	380	159,1	Lars Holten Petersen
7 8	Arkitektfirmaet C.F. Møllers Tegnestue	A	00	125,9	86,4	185	-	ingen vd
8 7	KHR AS Arkitekter	A	00/01	120,0	120,0	*175	-	Jesper Lund
9 9	ISC - koncernen	MD	00	82,0	83,7	155	55,0	Kjeld Thomsen
10 14	Mogens Balslev Rådgivende Ingeniører A/S	MD	00/01	78,8	65,0	153	105,8	Bent Holvert
11 11	Moe & Brødsgaard A/S	MD	00	77,8	69,4	120	56,2	Ole P. Mortensen
12 13	Henning Larsen Tegnestue	A	00/01	76,0	67,0	88	-	Bo Boje Larsen
13 12	Erik K Jørgensen A/S	CE,M,Enr	00/01	70,8	67,9	121	56,1	Henning Puggaard
14 (-)	O.B.H-Gruppen A/S	MD	00/01	*65,0	-	130	-	Børge Danielsen
15 15	Bascon Arkitekt-og Ingeniørfirma A/S	CE	00	64,7	57,5	104	28,2	Ole Bisgaard
16 *	DAI Gruppen A/S	MD	00	64,1	59,0	113	45,3	Jørgen Therkelsen
17 19	Arkitekterne Schmidt, Hammer & Lassen K/S	A	00	59,5	42,6	101	40,5	Bjarne Hammer Rasmussen
18 10	Sycon Steensen & Varming A/S	MD	00	56,7	71,5	130	18,2	Poul Brogaard Sørensen, Ole Pedersen
19 23	Arkitektgruppen Aarhus K/S	A,PM	00	56,4	36,8	97	-	Per Feldthaus
20 16	Dissing + Weitling Arkitektfirmae A/S	A	00	*52,0	51,2	100	-	Pouli Hoffgaard
21 17	AN Industry Consult A/S	I,Env, PM	00	51,4	50,6	75	16,6	Aksel Nielsen
22 18	Vilhelm Lauritzen AS	A, PM	00	48,5	44,2	100	33,5	Svend Erik Ladefoged
23 27	AA Arkitekter A/S (fd Andresen +APL)	A	00/01	48,0	31,8	55	-	Wilhelm Berner-Nielsen
24 22	PLH Arkitekter AS	A, PM, CE	00	45,0	42,0	75	23,5	Torben.Hjortso, Jan Sander Fredriksen
25 (-)	Jørgen Wessberg A/S Rådgivende Ingeniører	MD	00	45,0	24,7	40	-	Stig Wessberg
26 (-)	Søren Jensen A/S Rådgivende Ingeniører	MD	00/01	*45,0	-	70	-	Erik V. Jensen
27 20	Leif Hansen Rådgivende Ingeniører A/S	MD	00	48,9	40,6	60	21,9	Flemming Leif Hansen
28 28	Dines Jørgensen & Co A/S	CE	00/01	37,4	31,0	55	16,7	Arne Peter Jørgensen
29 29	Erik Møllers Tegnestue	A	00/01	36,4	29,5	47	15,9	Jens Fredslund
30 30	Hansen, Carlsen & Frølund A/S	CE	00/01	36,0	28,0	55	8,5	Rene Almind
31 31	Holm & Grut A/S	A	00/01	35,8	28,3	45	13,6	Lars Coling
32 24	Hansen & Henneberg, København KBHA/S (ÅF 25%)	PM	00	33,0	34,0	50	17,6	Jens Gudum
33 48	Nielsen, Nielsen & Nielsen A/S	A	00	30,0	14,9	75	14,5	Kim H. Nielsen, Lars F. Nielsen
34 33	Mangor & Nagel Arkitektfirma A/S	A	00/01	30,0	25,0	55	14,4	Torben Nagel
35 21	S&I Arkitekter K/S	A	00/01	*30,0	41,1	50	-	-
36 32	Årstiderne Arkitekter A/S	A	00	29,0	26,0	62	-	Per Lausten
37 34	Friis & Moltke A/S	A	00	*27,0	25,0	55	-	Palle Hurwitz
38 (-)	Strunge & Hartvigsen, Rådgivende Ingeniører A/S	MD	00/01	24,6	19,4	40	10,4	Kjeld Hartvigsen
39 36	Dominia AS, Rådgivende Ingeniører	CE	00	24,6	26,4	39	13,6	Erik R Bendixen
40 35	Hvidt & Mølgaard A/S	A	*99/00	24,4	24,4	47	-	Peter Holsoe, Henrik Hvidt
41 25	Hundsbaek & Henriksen A/S	MD	00/01	23,5	23,5	50	-	Niels L. Sørensen, Jesper Madsen, Jens Hundsbaek Pedersen
42 41	Aarhus Arkitekterne A/S	A	00	20,0	18,0	39	13,7	Tommy Falch
43 (-)	Nielsen & Risager A/S	MD	00	19,7	18,4	35	13,9	Knud Risager
44 38	A/S Pentra, Rådgivende Ingeniører	E,I	00/01	37,4	19,4	55	-	Mogens Nielsen
45 39	Skude & Jacobsen A/S	MD	00	19,1	19,1	44	-	Jørn Hørdum Larsen
46 47	Torkil Laursen ApS Rådgivende Ingeniørfirma	CE,M,PM	00/01	18,5	15,0	28	15,9	Jørgen Dueholm
47 37	William Hansen & Co A/S	I	00/01	18,1	21,0	34	8,7	Kristian Ellersgaard
48 52	Tage Nielsen Tegnestue A/S	A,PM	00	17,2	12,6	*31	5,5	Ole Anstrup
49 (-)	Sloth-Møller A/S	CE	00	16,9	16,6	30	-	Jørn Plauborg
50 26	Semcon Knud E. Hansen A/S (ågt av Semcon AB)	PM, I	00	16,6	32,1	35	11,1	Niels Prip

PM = Projektledning, A = Arkitektur, CE = Bygg- och anläggningsteknik, Env = Miljö, Enr = Energi, E = Elteknik, M = VVS-teknik, I = Industriteknik, MD = Multi Disciplin

Nyckeltal	för de 30 största koncernerna	(föregående)
omsättning/anställd	675' DDK	650' DDK
resultat efter finansiella poster/anställd	14' DDK	14' DDK
balansomslutning/anställd	443' DDK	442' DDK

Omsättningen för de 30 största koncernerna ökade med ca 7 % under 2000/01 (föregående ca 2%).

De 50 största finska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultkoncernerna

Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsättning MFIM	(Föregående)	Antal anställda	Balansomslutning MFIM	Koncernchef/VD i oktober 2001
1 1	Jaakko Pöyry Group -koncernen	MD	2821,0	2350,8	4 717	1845,0	Erkki Pehu-Lehtonen
2 2	PI-Consulting Ltd	I,MD	234,3	202,1	633	131,4	Lauri Hintikka
3 5	Deltamarin Oy	I	181,7	141,3	299	100,8	Jukka Laiterä
4 3	SCC Viatek-koncernen (Scandiaconsult AB)	CE,A,PM	177,9	174,8	448	83,7	Jaakko Heikilä
5 6	Elomatic Group Oy	I	*00	173,4	414	148,3	Olli Manner
6 7	Etteplan Oy	I	00	160,1	455	101,3	Heikki Hornborg
7 9	Suunnittelukeskus Oy (PlanCenter Ltd)	Env	00	106,5	260	135,0	Antti Mustainen
8 8	Rintekno Gruppen	MD	00	96,1	179	60,1	Olli Gerdt
9 11	CTS Engineering Oy	I	00	91,0	235	41,0	Timo Juvonen
10 10	Ingenjörbyrå Olof Granlund AB	E,M	00	88,4	247	54,7	Reijo Hänninen
11 12	Finnmap Consulting Oy (inkl Narmaplan Oy)	CE	00	84,4	240	87,9	Lars-Olav Sebbas
12 14	Air-Ix Consulting Engineers	Env,M,I,PM	00	65,0	190	39,0	Jorma Törönen
13 15	LT-Konsultit Oy	MD	00	53,5	97	25,6	Pentti Murole
14 13	Oy Omnitele AB	PM(tele)	00	52,3	60	28,1	Timo Mustonen
15 16	A-Insinöörit koncernen	CE	00	50,2	130	29,9	Toimi Tarkiainen
16 *4	EVATA Finland Oy (fd Equator Helsinki)	A	00	47,1	58	12,3	Tommi Tuominen
17 19	Suomen Talokeskus Oy	CE,Enr,E,M	00	38,9	70	-	Markku Salminen
18 18	SITO-Suomalainen Insinööritoimisto Oy	CE	00	37,8	99	42,1	Erkki Jännes
19 23	Polartest Oy	I,Enr	00	36,0	80	12,6	Matti Andersson
20 21	Enmac Yhtiöt Oy	I	00	35,0	111	-	Martti Ala-Vainio
21 20	Oy Vesi Hydro	CE,Env	00/01	34,0	95	-	Pekka Perttula
22 17	Projektitkonsultit Oy	PM	00	33,2	61	24,6	Petri Rignell
23 35	Arkitektbyrå Helin & Co AB	A,CE	00/01	33,0	50	28,0	Pekka Helin
24 22	Rejlers Oy	I	00	31,6	105	12,1	Heikki Kilpeläinen
25 31	Insinööritoimisto Mikko Vahanen Oy	CE	00	30,7	75	12,6	Risto Vahanen
26 27	Paavo Ristola Consulting Engineers Ltd	Env	00	30,0	73	-	Pennti Manninen
27 25	Jyvästek Oy	I	00	29,8	79	15,0	Matti Vuorio
28 32	FTP International Oy	PM	00	26,7	41	38,2	Tapio Järvinen
29 28	Insinööritoimisto Pöysälä & Sandberg Oy	CE	00	24,2	80	6,3	Jouni Mörttinen
30 *4	Aaro Kohonen Oy	PM,CE	00	24,0	*	76	Mauri Suuperko
31 33	Projectus Team Oy	E,M	00	23,9	74	14,4	Juha Pihlajamäki
32 38	Consulting KORTES Group Ltd	CE	00	23,7	73	18,1	Esko Järvenpää
33 40	Arkkitehdit Tommila Oy	A	00	23,5	42	-	Mauri Tommila
34 26	RAMSE Consulting Oy	Enr,I,PM	00	23,2	36	8,3	Juha Lamberg
35 37	AX-Konsultit Oy	Env,Enr,I	00	23,0	62	18,0	Börje Hagner
36 34	Ingenjörbyrån Oy Avecon AB	MD	00	22,8	65	-	Martti Marjamäki
37 30	Magnus Malmberg Oy	CE	00	21,9	65	-	Aarne Hollmén
38 (-)	Chematur Ecoplanning Oy	I,Env	00	21,0	*	22	Antti Raitakari
39 29	Laitila Arkkitehdit Oy	A	00	16,8	28	11,9	Hannu Laitila
40 60	Arkkitehti- ja insinööritoimisto SARC Oy	A	00/01	16,1	8,1	30	Sebastian Savander
41 41	Niemi & Co Oy	E,M	00	14,8	43	12,6	Matti Niemi
42 46	Geopalvelu Oy	CE	00	14,5	50	-	Toivo Ali-Runkka
43 54	Suomen IP-Tekniikka Oy	CE, Env	00/01	14,4	35	10,3	Jouko Petäjä
44 49	EP-Logistics Oy	I,PM	00	13,0	27	-	Jussi Jalanka
45 (-)	LCA Engineering Oy	MD	00	12,6	40	7,5	Vesa Juntila
46 51	YS-Konsult Ab	CE	00	12,4	38	4,3	Hannu Hilli
47 45	Hepacon Oy	M,E	00/01	12,4	35	5,0	Matti Renes
48 42	Insinööritoimisto Tauno Nissinen Oy	CE	00	12,0	40	-	Tauno Nissinen
49 50	Ininööritoimisto Lausamo Oy	E	00	12,0	37	-	Timo Tenninen
50 47	Insinööritoimisto Matti Ollila & Co Oy	CE	00	12,0	30	-	Matti Haaramo

PM = Projektledning, A = Arkitektur, CE = Bygg- och anläggningsteknik, Env = Miljö, Enr = Energi, E = Elteknik, M = VVS-teknik, I = Industriteknik, MD = Multi Disciplin

Nyckeltal	för de 30 största koncernerna (exkl. JP)	(föregående exkl. JP)
omsättning/anställd	505' FIM (419)	458' FIM (397)
resultat efter finansiella poster/anställd	40' FIM (39)	37' FIM (41)
balansomslutning/anställd	334' FIM (277)	328' FIM (247)

Omsättningen för de 30 största koncernerna ökade med ca 15% under 2000/01 (föregående ca 6%). Om Jaakko Pöyry Group undantas ökade istället omsättningen med ca 4,5% (föregående ca 7%).

De 50 största norska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultkoncernerna

Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsättning (MNOK)	(Föregående)	Antal anställda	Balansomslutning (MNOK)	Koncernchef/VD i oktober 2001	
1 1	Norconsult AS-koncernen	MD	00	612,8	569,0	850	525,1	Jon Sivert Nielsen
2 2	InterConsult Group ASA	MD	00	460,3	418,9	658	228,6	Frode Kvaerneng
3 4	Multiconsult - koncernen	MD	00	316,6	296,5	426	221,4	Håkon Sannum
4 3	Statkraft Grøner AS	MD	00	286,1	333,6	357	149,8	Dag M. Solberg
5 6	Scandiaconsult AS - koncernen	MD	00	270,2	249,8	363	140,7	Jan Ove Holmen
6 7	Asplan Viak koncernen	MD	00	263,5	219,2	378	111,6	Per Arild Garnåsjordet
7 5	Reinertsen Engineering ANS	MD	00	205,0	270,0	265	-	Erik R Reinertsen,Torkild Reinertsen
8 8	Teleplan AS	E	00	154,7	148,5	126	64,6	Asgeir Myhre
9 10	Techpower Gruppen	MD	00	132,0	*89,2	280	57,6	Erik Devold Eidsvig
10 14	Hjellnes COWI AS	MD	00/01	111,1	99,1	129	62,2	Ivar O. Schjetlein
11 11	Barlindhaug - gruppen	MD	00	102,9	100,0	110	129,0	Johan Petter Barlindhaug
12 16	NVK Gruppen AS	CE,Env,Env	00	101,1	79,2	73	47,1	Bo Wingårdh
13 15	Dr. Ing. Aas-Jacobsen A/S - koncern	CE	00	98,0	95,0	75	50,0	Trond Hagen
14 12	OPAK A/S	PM,Env,Enr,E	00	91,1	90,5	110	25,0	Hans Jacob Hansen
15 9	HolteProsjekt - koncernen A/S	PM,CE,Enr	00	87,4	120,0	115	37,0	Jan Helge Østensen
16 13	Techno Consult -gruppen	M,Env,Enr,I	00	87,1	90,2	104	41,0	Christian Nørgaard Madsen
17 18	Niels Torp AS Arkitekter	A	00	61,1	51,0	71	26,2	Niels A. Torp
18 19	Erichsen & Horgen A/S	M, Env, PM	00	51,2	45,8	69	29,7	Erik Erichsen
19 21	Unico AS	MD	00	47,1	47,0	63	36,9	Tom Christian Bredesen
20 20	Narud-Stokke Wiig A/S	A	00	46,5	43,4	65	21,8	Ole Wiig
21 31	LINK arkitekter AS	A	00	45,9	24,2	46	16,1	Svein K. Halleraker
22 29	PTL, Prosjekt- og Teknologiledelse AS	PM	00	44,5	29,5	57	28,8	Sven Erik Nørholm
23 24	SCC Norman AS koncernen (SCC 2001)	A,CE,PM	00	39,8	36,1	49	24,7	Tom Arne Olsen
24 25	Theorells AS (Sweco)	M, Enr	00	38,9	34,8	60	18,3	Øyvind Mork
25 26	Arcasa Arkitekter AS	A	00	37,6	32,4	37	18,6	Per Erik Martinussen
26 *17	ViaNova Plan og Trafikk AS	CE	00	37,5	66,3	35	24,8	Stein M Slaatsveen
27 27	Dr. techn. Olav Olsen A.S	CE, PM	00	36,6	31,9	52	19,9	Tor Ole Olsen
28 23	JP Engineering AS	I	*99	36,5	36,5	50	-	Otto von Ubisch
29 22	Instanes A/S	MD	00	32,8	37,0	50	28,3	Tor Helge Indebro
30 42	A.L. Høyer Gruppen	PM, CE	00	*30,0	17,5	50	-	Odd Grøthe
31 28	DARK Arkitekter AS	A	00	*30,0	30	45	-	Odd M. Degnaes
32 30	Arkitektkontoret Hille+Melbye A/S	A,PM	00	29,7	25,2	43	12,0	Melvin Eiesland
33 36	Thunes Partners AS	M, E	00	29,4	20,2	42	14,6	Ole-Petter Thunes
34 39	Eliassen og Lambertz-Nilssen Ark. AS	A	00	25,0	19,1	35	15,5	Jens-Johan Boysen
35 32	PABAS Ingeniør P.A. Bakkejord A.S	CE	00	24,2	23,8	20	9,1	Ketil Bakkejord
36 34	Myklebust AS	CE, PM	00	24,1	21,9	36	9,2	Per Skjaeveland
37 48	VBB Samfunnsteknik AS (Sweco)	MD	00	22,6	15,3	28	1,6	Odd Magnus Lillevold
38 49	Per Knudsen Arkitektkontor AS	A	00	21,9	19,8	31	11,2	Per Knudsen
39 33	Monstad AS	E	00	21,4	22,4	26	15,3	Oddvar Mjelde
40 35	Vest-Consult A/S	M	00	*18,0	21,2	18	-	Svein Lars Monsen
41 44	Ingeniørselskapet ALFACON A.S	E	00	21,1	16,5	25	7,8	Ole Øiaas
42 (-)	Medplan AS arkitekter	A	00	*21,0	-	34	-	Arvid Ottar
43 38	KRITT Arkitekter AS	A	00	*20,0	20,0	30	-	Thore J. Elton
44 40	Lars Myhre AS	M	00	19,2	18,4	25	8,5	Tore Fredriksen
45 50	ÅF- Nielsen og Borge AS (ägt av ÅF)	E	00	18,7	15,0	27	13,8	Arnold Risa
46 (61)	HRTB Arkitekter A/S	A	00	18,5	*	25	7,1	Ketil Moe
47 51	Byggcon AS	CE,Env,PM	00	18,4	12,5	26	8,3	Kjell Nyvold
48 37	Snøhetta AS	A	00	*18,0	20,0	25	-	Ole Gustavsen
49 41	Arkitektene Astrup & Hellern AS	A	00	16,8	18,2	20	10,1	Åke Letting
50 (-)	Heggelund & Koxvold Arkitekter AS	A, PM	00	16,3	12,3	22	-	Jon Heggelund

PM = Prosjektledning, A = Arkitektur, CE = Bygg- og anleggningsteknik, Env = Miljø, Enr = Energi, E = Elteknik, M = VVS-teknik, I = Industriteknik, MD = Multi Disciplin

Nyckeltal	för de 30 största koncernerna	(föregående)
omsättning/anställd	767' NOK	775' NOK
resultat efter finansiella poster/anställd	38' NOK	33' NOK
balansomslutning/anställd	454' NOK	467' NOK

Omsättningen för de 30 största koncernerna ökade med ca 12% under 2000/01 (föregående 17%).

Internationellt

Blickarna riktas mot år 2003

Det ekonomiska världsläget har dramatiskt förändrats under 2001. Nedgången började redan hösten 2000 i USA, som dittills haft en exceptionell tillväxt under många år. Energikrisen i Kalifornien sände chockvågor genom inte bara USA's kraftindustri utan också dess bankvärld. När tydliga signaler om att USA's tillverkningsindustri rasade gick den ekonomiska tillväxten dramatiskt tillbaka i så gott som alla delar av världen. Den japanska ekonomin var redan inne i en djup svacka. Aggressiva räntesänkningar på många håll – USA's Federal Reserve har sänkt styrräntan från 6,50% vid ingången till år 2001 till 2,00% i november – har blivit följden. Men detta och en aggressiv amerikansk finanspolitik – i Europa försvåras sådana åtgärder pga EU's stabilitetspakt – till trots är världsekonomin nu i ett bottenläge. De fruktansvärda terrordåden den 11 september i New York och Washington och de oroligheter som följt därpå har naturligtvis fördjupat den globala konjunkturedgången och förskjutit tidpunkten för återhämtning.

OECD's nyligen framlagda bedömning visar att blickarna får riktas mot år 2003 då vi åter kan räkna med en relativt kraftig återhämtning. För hela OECD-området prognostiseras då en ökning i BNP på ca 3,2%. Under det år vi nu i princip redan passerat liksom under år 2002 beräknas BNP-tillväxten stanna vid ca 1% – i USA kanske till och med något lägre.

Ökad globalisering

Globaliseringen, som svept fram över flera kunskapsbranscher, har sedan några år också fångat in vår sektor ungefär parallellt med globaliseringen av advokatfirmorna. Revisions- och managementkonsultbranschen har redan genomgått en (första) rejäl omvandling. Norden ligger dock lite offside, men med de större aktörer som nu byggs upp öppnas intresset och möjligheterna att på allvar spela på den internationella marknaden. De stora aktörerna finns i USA, England och Holland.

Den vikande världsekonomin gör att få regioner, möjligtvis med undantag för relativt svåråtkomliga Kina betraktats som heta. Kina får betraktas som ljuset i världse-

konomin mörker. De flesta bedömare räknar med en fortsatt god tillväxt de närmsta åren trots nedgång på kinesiska företags aktier och börser. Fler och fler privatiseringar och ett ökat inflöde av utländskt kapital bidrar starkt till förväntningarna. Exempel på utländska konsultaktörer som etablerats är MWH Montgomery Watson Harza, som i samarbete med nationella Boda nu också börjar ta uppdrag i hela Asien.

Någon reell tillväxt i världens samlade investeringar i bygg- och anläggningsprojekt har knappast skett även om totalen ca 3500 miljarder USD förefaller gigantisk. Där emot har stort framför allt europeiskt intresse riktats mot anläggningsmarknaden i USA. Den hålls åtminstone ytterligare något år igång genom TEA 21, det enorma federala finansieringspaketet för utbyggnad och underhåll av infrastruktur med investeringar på ca 200 miljarder USD under åren 1998-2002. En fortsättning i någon bantad form bedöms som sannolik. På motsvarande sätt finns AIR-21 som med finansiering på ca 45 miljarder USD skall åstadkomma investeringar och förbättring av flygplatser.

Samlar varumärken

Stora internationella aktörer som amerikanska AECOM, som köpt på sig ett flertal välkända amerikanska storkonsulter har gått över Atlanten och förvärvat engelska storkonsulten och infrastrukturspecialisten Maunsell Ltd och nyligen likaledes engelska byggprojektören Oscar Faber Ltd. Marknaden i USA har haft viss kapacitetsbrist och flera större engelska och holländska konsultföretag etablerar sig eller expanderar i USA. WS Atkins tidigare köp av Benham har följts av Mott MacDonalds samägda bolag med Hatch. Whitby Bird har etablerat sig. WSPs köp av Cantor Seinuk och Flack+Keutz är ytterligare exempel. ARUP har genom organisk tillväxt under de senaste åren nära 500 anställda i USA.

Andra exempel på händelser som har påverkan på vår bransch är konkurrensen från andra branscher. Så har amerikanska managementkonsulten Kingsley Group specialiserade på transport/infrastruktur och logistik investerat i Estland. Kingsley Group

äger merparten av det konsortium som bjöd 1,7 miljarder kronor för 2/3 delar av aktierna i det estniska järnvägsbolaget Rail Estonia och som nu vill investera i upprustning och utveckling av den estniska järnvägen.

Missnöje över börser

En annan händelse som kan vara intressant att notera utköpen från de fallande börserna. Ett exempel är när investmentbolaget American Capital Strategies tillsammans med delar av företagsledningen i Roy F. Weston köper ut sistnämnda bolag från Nasdaq-börserna. Med hjälp av ett finansinstitut har också nyligen företagsledningen i STV Group köpt ut bolaget från Nasdaq. Skälen till transaktionerna uppges vara investerarnas ointresse för dessa på börserna relativt små företag. Resultatutvecklingen har inte varit lysande och börsvärderingen låg. I andra fall köper riskkapitalföretag upp konsultföretag i hopp om att under annan ledning utveckla företagen bättre. En parallell till svenska Bure's intåg i danska och svenska konsultföretag.

Företagshändelser i Europa

England

Mott MacDonald och australiensiska Conell Wagner bildar partnerskap. Conell Mott MacDonald blir namnet på samarbetet inom byggorienterad verksamhet från kontor i 50 länder. Mott har via sitt amerikanska samarbetsbolag Hatch Mott MacDonald inom främst infrastruktur köpt Killiam Group med ca 450 anställda.

Oscar Faber som hade ett bra år 2000 bakom sig köpte energikonsulten EPD Ltd i juni och har också utökat sitt engagemang i NVOF, en teknikkonsult i Malaysia. Under hösten 2001 införlivades också Oscar Faber i amerikanska AECOM. De vill utöka sin Europaanvaring med en husbyggnadsinriktad konsult, som komplement till det tidigare storförvärvet av Maunsell.

Europaettan WS Atkins har engagemang i ett flertal pfi-projekt. Ett exempel är att bolaget tillsammans med byggbolaget Wates Construction fått uppdrag att projektera,

De 200 största europeiska arkitekt-, teknikonsult- och industrikonsultkoncernerna

(EURO per 00-12-29)					Annual	Number of	(Last	Turnover	CEO/President
Group	Services	Country	Report	employees	year)	M EURO	Managing Director	Oct. 2001	
1	1	WS Atkins plc	MD	England	00/01	12843	11633	1099	Robin Southwell
2	(-)	Altran	I	France	00	12823	8665	900	Frederic Bonan, Michel Friedlander
3	2	Arcadis Group	MD	Netherlands	00	7657	7217	776	Harrie L. J. Noy
4	3	Fugro N.V	CE	Netherlands	00	5492	4910	713	Gert-Jan Kramer
5	4	Ove Arup Partnership	MD	England	00	5037	4850	448	Bob Emmerson
6	*22	WSP Group plc/ J&W	MD	England	*00	5000	*2000	362	Christopher Cole
7	6	Jaakko Pöyry Group inkl intressebolag	MD	Finland	00	4717	4461	475	Erkki Pehu-Lehtonen
8	5	Groupe Egis	MD	France	00	4500	4600	555	Gilles Leservot
9	9	Grontmij Group	MD	Netherlands	00	4134	3451	472	Jan W. Hillege
10	10	DHV Group	MD	Netherlands	00	3613	3300	267	Hans C. Huis in't Veld
11	*7	Mott MacDonald Group	MD	England	00	3490	*3296	360	T J Thirlwall
12	11	Halcrow Group Ltd	MD	England	00/01	3296	3203	244	Derek Pollock
13	8	AECOM Maunsell Ltd	MD	England	00	3168	3300	283	David Odgers
14	(-)	Alten Group	I	France	00	3012	2145	193	Simon Azoulay
15	13	Babtie Group	MD	Scotland	00	3000	2790	198	William G. Mitchell
16	(-)	Bertrandt AG	I	Germany	00	2807	2378	193	Dietmar Bichler
17	12	Hyder Consulting Group Ltd	CE	England	*00/01	2538	3012	207	Tim Wade
18	14	Scott Wilson Ltd	MD	England	00	2487	2500	179	Bob McGowan
19	21	Royal Haskoning	MD	Netherlands	00	2300	2044	159	J. Bout
20	18	COWI Consulting Engineers and Planners	MD	Denmark	00/01	2203	2087	206	Klaus H. Ostenfeld
21	16	ÅF-Group	I,E,M,Enr	Sweden	00	2191	2222	202	Gunnar Grönkvist
22	17	SWECO AB	MD	Sweden	00	2132	2188	203	Wigon Thuresson
23	20	Carl Bro Group	MD	Denmark	*00	2024	2059	193	Jesper Rasmussen
24	(*)	PB Holdings	MD	England	00	*2015	*1700	187	David Mc Alister
25	24	Oranjewoud group	CE,Env,PM	Netherlands	00	2013	1969	182	Jan Reneman
26	23	Tebodin, Consultants & Engineers	MD	Netherlands	00	2000	2000	133	H. Hegger, J.Bout, T van den Velden
27	25	Rambøll Group	MD	Denmark	00	1863	1961	171	Flemming Bligaard Pedersen
28	26	Scandiaconsult Group	MD	Sweden	00	1732	1935	156	Torbjörn Torell
29	(-)	Rücker AG	I	Germany	00	1681	1450	115	Wolfgang Rücker, J. Vogt, H. Burst
30	28	Tecnicas Reunidas, S.A	MD,I	Spain	00	1655	1500	249	José Lladó Fernandez-Urrutia
31	30	Binnie Black & Veatch	MD	England	00	*1558	1500	134	Lawrence Hughes
32	29	JacobsGIBB Ltd	MD	England	00	1510	1500	103	Peter D. Brettell
33	35	Semcon AB	I	Sweden	00	1504	1173	116	Hans Johansson
34	31	MWH Montgomery Watson UK	MD	England	00	1475	1025	96	Ron Cole
35	40	EC Harris	PM,QS	England	00/01	1400	1007	132	Richard Clare
36	33	Mouchel Group Ltd	MD	England	00/01	1282	1200	90	Jim Harding
37	45	Parkman	MD	England	00/01	1200	866	55	Richard Archer
38	36	URS Europé	MD	England	00	1185	1130	132	John Alexander
39	(-)	SYSTRA Group	MD	France	00	1150	-	160	Thierry Ossent
40	37	Tauw Group	CE,Env	Netherlands	00	1124	1124	73	A. T. de Borst
41	38	Sener Group	MD	Spain	00	1100	1100	165	Jorge M. Sendagorta
42	50	Obermeyer Planen+Beraten GmbH	MD	Germany	00	1100	760	68	Leonard Obermeyer
43	39	PCG-Profabril Consulplano Group	MD	Portugal	00	1093	1034	47	Ilidio de Ayala Seródio
44	44	White Young Green	MD	England	00/01	1028	940	86	Richard Brayson
45	*	Teleca AB (former part of Sigma AB)	I	Sweden	00	1005	*	108	Nick Stammers
46	41	SETEC Group	MD	France	00	1000	1000	*85	Claude Neraud
47	42	Lahmeyer International GmbH	MD	Germany	00	1000	1000	242	Martin Bay
48	(-)	Gleeds	PM	England	00	1000	800	70	Richard Steer
49	43	Fichtner Group	MD	Germany	00	950	958	72	George Fichtner
50	*	Epsilon Group AB (former part of Sigma AB)	I	Sweden	00	924	*	72	Staffan Andersson
51	*	WM-data Total Design	I	Sweden	00	895	*	81	Håkan Frick
52	34	Symonds Group	MD	England	00	890	1200	78	Cristopher Booy
53	47	Sycon AB	MD	Sweden	00	857	794	73	Bernt Lindén
54	51	Norconsult AS	MD	Norway	00	850	758	71	Jon Sivert Nielsen
55	46	Oscar Faber plc	M,E,CE,S	England	00/01	818	825	70	Ken Dalton
56	49	Safege Consulting Engineers	Env,S,CE	France	00	800	800	61	Bernard Saunier
57	52	BDP Building Design Partnership*	MD	England	00	773	744	63	Roy Adams
58	53	Waterman Partnership	MD	England	00/01	750	715	65	Robert H. Cambell

PM = Project Management, A = Architecture, CE = Civil-IS = Structural Engineering, Env = Environment, Enr = Energy, E = Electrical, M = Mechanical/HEVAC, I = Industrial, MD = Multi Disciplinary

	Group	Services	Country	Annual Report	Number of employees	(Last year)	Turnover M EURO	CEO/President Managing Director Oct. 2001	
59	48	Siepe Group /RRI/Agiplan	MD	Germany	00	729	817	86	Karl Heinz Siepe
60	54	Knight Piésold Ltd	MD	England	00	700	680	49	Peter Garratt
61	58	AHT Group	MD	Germany	00	690	600	46	Gerardus van Wissen
62	65	Buro Happold	MD	England	00	680	536	47	Padriac Kelly
63	56	InterConsult Group ASA	MD	Norway	00	658	640	57	Frode Kvaerneng
64	57	Witteveen+Bos Consulting Engineers	MD	Netherlands	00	639	638	59	Jaap van Der Graaf
65	59	PI-Consulting Ltd	MD	Finland	00	633	594	39	Lauri Hintikka
66	55	Turner & Townsend Group	PM,QS	England	00	*629	600	-	Tim Wray
67	79	Owen Williams Group	MD	England	00	622	400	44	Richard O. Williams
68	61	Coteba Management	PM	France	00	610	579	77	Alain Bentejac
69	62	OTH Omnium Technique	MD	France	00	610	570	71	Pierre Boursican
70	(-)	Franklin + Andrews Ltd	PM	England	*99/00	599	-	43	Guy Leonard
71	63	Drees & Sommer	PM, S	Germany	00	590	565	98	Hans Sommer
72	60	TYPSA, Tecnica y Proyectos S.A	MD	Spain	00	573	*582	44	Pablo Bueno Sainz
73	67	H.P.Gauff Ingenieure GmbH	MD	Germany	00	557	530	106	Dieter B. Gauff, Gerhard H. Gauff
74	69	Foster & Partners Ltd	A	England	00	555	500	57	Norman Foster
75	68	NIRAS A/S	MD	Denmark	00/01	544	509	48	Carsten Toft Boesen
76	66	CBP Cronauer Beratung Planung GmbH	MD	Germany	00	530	530	42	A.Cronauer, H.Brockmeyer, J.Feix, L.Hofmann, M.Schieg
77	78	Sogreah	MD	France	00	500	410	46	Jacques Gaillard
78	70	Pell Frischmann Group	MD	England	*99/00	500	500	32	Wilem W. Frischmann
79	71	ILF Consulting Engineers Munich & Innsbruck	MD	Germany/ Austria	00	460	470	49	Adolf H. Feizlmayr, Pius Lässer
80	93	Etteplan Oy	I	Finland	00	455	352	30	Heikki Hornberg
81	74	Kampsax Group	MD	Denmark	00	444	449	43	Michael Peytz
82	89	Tyréns Group	CE,PM	Sweden	00	441	369	45	Håkan Blom, Jan Colliander
83	72	IGH Gruppe	MD	Germany	00	440	460	31	Dieter Seegers
84	75	RMJM	MD	England	00/01	*440	448	26	David Dolan
85	77	Multiconsult-group	MD	Norway	00	426	419	39	Håkan Sannum
86	91	Hoare Lea & Partners	E,M,Enr, Env	England	00/01	425	360	39	David Walicec
87	98	Abbey Holford Rowe	A, PM	England	00/01	420	350	25	James A. Handley
88	83	Elomatic Group Oy	I,M,Enr	Finland	00	414	387	29	Olli Manner
89	106	Broadway Malayan Ltd	A	England	00/01	410	330	34	Peter Crossley
90	99	Bullen Consultants	MD	England	00	410	347	23	Richard Taylor
91	73	Penspen Ltd	Enr,PM,CE	England	00	*408	450	33	John E. Hutt
92	177	Enviros Aspinwall Ltd	Env,PM	England	00	400	199	42	Keith Webster
93	(-)	RKW Architekten GmbH	A	Germany	00	394	-	39	
94	94	Aspen Consulting Group	CE	England	00/01	383	352	24	Kenneth R. Greenland
95	85	Assmann Beraten + Planen	MD	Germany	00	381	381	33	Jochen Scheuermann
96	102	Birch & Krogboe group	CE,PM	Denmark	00	380	344	32	Lars Holten Petersen
97	88	Asplan Viak Group	MD	Norway	00	378	370	32	Per Arild Garnåsjordet
98	117	W.A.Fairhurst & Partners	MD	Scotland	00	*376	290	21	Ken Smith, Neil McNeil
99	100	Flygfältsbyrån AB	CE,I,E	Sweden	00	358	345	31	Anders Rydberg
100	86	Statkraft Grøner A/S	MD	Norway	00	357	380	35	Dag M. Solberg
101	84	High-Point Rendel Group plc	CE,S,PM	England	*00	355	366	44	Kelvin W. T. Hingley
102	(-)	Chapman Taylor	A	England	00	350	-	-	Henry Herzberg
103	96	Golder Associates Ltd	Env,CE, PM	England	00	350	350	36	Pietro Jarre
104	90	GKW Group	Env,CE	Germany	00	350	360	29	Bernd Kordes, Marcus Herrman
105	109	Hifab Group	PM	Sweden	00	346	324	44	Ola Månsson
106	101	BGS Ingenieur GmbH	CE,Env,PM	Germany	00	342	370	32	F.Steiger,K.Marten, R.Hofmann, E.Franke
107	107	Gifford & Partners	MD	England	00	341	330	19	Edmund Hollinghurst, Geoffrey Clifton
108	82	Charles Haswell & Partners	CE	England	00/01	339	387	26	Malcolm Nunn
109	122	Peter Brett Associates	MD	England	00/01	334	278	22	Francis Conolly
110	105	Spiekermann GmbH & Co - Beratende Ingenieure	MD	Germany	00	330	330	-	H.Wanner,G.Scherrer, M.Borowski, S.Koch

De 200 största europeiska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultkoncernerna

Group	Services	Country	Annual Report	Number of employees	(Last year)	Turnover M EURO	CEO/President Managing Director Oct. 2001	
111 104	Schmidt Reuter Ingenieur GmbH	E,M,Enr,Env	Germany	00	330	330	31	Axel - V. Jaeger
112 112	White Architects AB	A,PM	Sweden	00	330	309	31	Magnus Borglund
113 155	TPF	MD	Belgium	00	320	220	34	Thomas Spitaels, Christophe Gilain
114 134	Whitby Bird & Partners Ltd	MD	England	00	320	250	20	Mark Whitby
115 (-)	MC O'Sullivan & Co Ltd	CE,Env	Ireland	00	306	-	25	KJ O'Sullivan
116 115	Bung Beratender Ingenieure GmbH	PM,CE	Germany	00	300	300	-	Manfred Keuser
117 103	GOPA-Consultants Group	PM,I,Env	Germany	00	300	330	46	Martin Gueldner
118 80	ETV-Erötörv Rt.	I,PM	Hungary	00	300	393	24	Veikko Anttila
119 25	PRC Bouwcentrum B.V	PM	Netherlands	00	300	267	24	D.J. Kras
120 119	Deltamarin Oy	I	Finland	00	299	283	31	Jukka Laiterä
121 121	Wardell Armstrong	MD	England	00	297	280	16	A Jeffrey Smith
122 110	Krebs und Kiefer Beratende Ingenieure	CE,S,PM	Germany	00	283	320	21	Dr. Kiefer
123 120	von Gerkan, Marg+Partner	A	Germany	00	*280	280	-	Meinhard von Gerkan, Volkwin Marg
124 139	IV-Groep	MD	Netherlands	00	280	245	22	R. van de Waal
125 140	Techpower Group AS	I, MD	Norway	00	280	245	16	Erik Devold Eidsvig
126 162	Prointec S.A	MD	Spain	00	279	215	23	Cesar Canedo Argüelles Calvo
127 123	CDM Consult AG	CE	Germany	*99/00	275	275	24	Peter Jordan
128 142	Dolsar Engineering Ltd	Enr,MD	Turkey	00/01	275	245	8	H. İrfan Aker
129 (-)	Aukett Group plc	A	England	00	271	205	30	Andrew Lett
130 124	Ebert-Ingenieure GdBR.mbH	MD	Germany	00	270	270	-	Ernst Eber
131 157	Cameron Taylor Group	S,CE	England	00	*270	220	26	John Horgan
132 128	Reinertsen Engineering ANS	MD	Norway	00	270	260	25	Erik R. Reinertsen,Torkild
133 132	PBR Planungsbüro Rohling AG Architekten u Ingenieure	MD	Germany	00	263	254	16	Ralf Hesse
134 148	Iberinsa, Ibérica de Estudios e Ingenieria S.A	MD	Spain	00	261	238	20	Jesus Contreras
135 129	INBO Architects/Consultants	A,PM	Netherlands	00	*260	260	-	T. E. J. Joosten
136 131	Geoconsult	CE,PM,Env	Austria	00	260	257	27	Klaus Mussger
137 (-)	Emch + Berger Ingenieure und Planer	MD	Switzerland	00	260	252	26	Frank Walther
138 127	Suunnittelukeskus Oy (PlanCenter Ltd)	Env	Finland	00	260	262	18	Antti Nousiainen
139 130	Dopravoprojekt a.s	CE,S,A	Slovakia	00	260	260	8	Dusan Samudovsky
140 (-)	Tegema Group	I	Netherlands	00	250	-	-	-
141 64	HPC Harress Pickel Consult GmbH	CE,Env,PM	Germany	00	250	550	25	Hans-Jürgen Pickel
142 114	HL-Technik AG	MD	Germany	00	250	300	25	Bernd Neumaier, Dieter Leipoldt
143 145	Olof Granlund group	E,M	Finland	00	247	241	15	Reijo Hänninen
144 150	Rejler Group	E,I	Sweden	00	245	220	20	Peter Rejler
145 (-)	Cundall Johnston & Partners	MD	England	00/01	245	220	16	-
146 175	Temelsu International Engineering Services Inc.	MD	Turkey	00	245	200	14	Demir İnözü
147 144	IBE Consulting Engineers	MD	Slovenia	00	243	242	11	Uros Mikos
148 160	Basler & Hofmann	MD	Switzerland	00	241	219	27	Alfred J. Hagmann
149 133	Baur Consult GmbH	MD	Germany	00	240	250	-	Günter Baur
150 136	Roger Preston International	Enr,E,M	England	00	240	250	-	Derek Tuddenham
151 147	Sheppard Robson	A	England	00	240	240	-	Richard Young
152 (-)	Union Control Ltd	CE	Bulgaria	00	240	-	-	Marin Paskov Bakalov
153 167	Finnmap Consulting Group	CE	Finland	00	240	210	14	Lars-Olav Sebbas
154 164	IPROPLAN Planungs GmbH	MD	Germany	00	240	215	13	Jörg Thiele
155 137	Llewelyn-Davies Ltd	A,IA	England	00	240	250	-	K. Cooke
156 146	Metropolitana Milanese S.p.A	MD	Italy	00	236	240	10	Giulio Burchi
157 149	COBA S.A.	MD	Portugal	00	235	235	19	Ricardo Oliveira
158 158	CTS Engineering Ltd	E,I,M	Finland	00	235	220	15	Timo Juvonen

PM = Project Management, A = Architecture, CE = Civil-Is = Structural Engineering, Env = Environment, Enr = Energy, E = Electrical, M = Mechanical/HEVAC, I = Industrial, MD = Multi Disciplinary

	Group	Services	Country	Annual Report	Number of employees	(Last year)	Turnover M EURO	CEO/President Managing Director Oct. 2001	
159	(-)	Aeter Architects	A	Greece	00	234	-	-	Harry Bougadellis
160	180	Roughton Group	MD	England	00	229	194	13	Michael A Ross
161	166	Eurostudios S.A.	MD	Spain	00	228	210	16	Juan Herrera Fernandez
162	152	Planungsgruppe M+M AG	E,M,PM, Enr	Germany	00	227	225	19	Guido Irion
163	118	CES Consulting Engineers							
		Salzgitters GmbH	MD	Germany	00	226	289	-	Detlef Hügin
164	154	Ernst Basler & Partner Ltd	MD	Switzerland	00	225	224	28	Hansjörg Hader
165	153	INYPISA Informes y Projectos SA	MD	Spain	00	225	225	16	José María Pineda Rovira
166	169	Brink Group	CE	Netherlands	00	225	202	11	Hans de Jonge
167	156	IFB Dr. Braschel AG	MD	Germany	00	220	220	20	Reinold Braschel
168	194	SGI Consulting SA	MD	Luxemburg	00	220	169	17	Michel Nardin
169	161	Deerns Consulting Engineers	CE	Netherlands	00	220	219	18	J.C.Huyghe
170	174	E.G.Pettit & Company	MD	Ireland	00	215	200	13	Gerald O'Sullivan
171	97	SRP Schneider & Partner	MD	Germany	00	212	350	11	H.Schneider, O.Hartel, H.-J.Brandt
		Ing.-Consult GmbH							
172	229	Inac Instrumenteringar AB	I	Sweden	00	207	120	16	Magnus Falkman
173	185	Curtins Group	CE,PM	England	00	207	179	13	Paul N Metcalfe
174	163	RAPP AG, Ingenieure+Planer	MD	Switzerland	00	205	215	21	Peter Rapp
175	172	Scholze Ingenieur GmbH	E,M,I,Enr	Germany	00	205	200	14	Gerd Scholze
176	195	GETINSA S.A	CE, Env, PM	Spain	00	203	166	15	Pedro D. Gomez Gonzales
177	(-)	Uvaterv Engineering Consultants Ltd	MD	Hungary	00	202	-	7	Gyula Bretz
178	165	SEIB Ingenieur-Consult GmbH	MD	Germany	00	200	210	-	Hans Seib
179	176	Roberts & Partners Ltd	E,M,PM	England	00	200	200	-	Merlyn Roberts
180	181	Cumae Group	MD	Netherlands	00	*200	185	-	Joseph M. Kuling
181	170	NACO, Netherlands Airport							
		Consultants B.V.	MD	Netherlands	00	200	200	19	H.P. Van Piggelen
182	168	Pick Everard Ltd	CE,A	England	00	200	203	15	David Brunton
183	135	Kocks Consult GmbH	MD	Germany	00	200	250	13	Jürgen Kocks, M.Leinhos, U.Sprick
184	141	Centroprojekt Zlin A.S	MD	Czech Reubl.	00	200	245	4	Vladimir Kudela
185	192	Gwent Consultancy Ltd	CE	England	00	198	170	11	Graham Cogswell
186	159	HENN Architekten Ingenieure	A	Germany	00	192	220	-	Gunter Henn
187	116	ABT Consulting Engineers BV	CE	Netherlands	00	190	293	-	J.G.Huisberger
188	191	Steer Davies Gleave Ltd	CE	England	00	190	170	*20	Jim Steer
189	186	Bengt Dahlgren AB	M,Enr	Sweden	00	190	175	15	Christer Nyberg
190	(-)	EGM architecten bv	A,PM	Netherlands	00/01	190	-	14	J. Van Middelkoop AvB
191	198	Air-Ix Consulting Engineers	E,M,I,PM	Finland	00	190	165	11	Jorma Törönen
192	196	Arkitektfirmaet C.F.Møllers Tegnestue	A	Denmark	00	185	165	17	no MD
193	179	Köhler + Seitz Beraten u							
		Planen GmbH	CE,S,A,PM	Germany	00	185	195	14	Wilhelm Köhler, Günther Seitz
194	187	Ferguson & McIlveen	CE,A,Env	England	00/01	*185	173	11	Roger Bennett
195	178	Elektroprojekt Consulting Engineers	MD	Croatia	00	180	196	-	Kruno Galic
196	113	Weidleplan Consulting GmbH	MD	Germany	00	180	300	35	Behnam Sadeghian
197	182	Rintekno Group	I	Finland	00	179	182	16	Olli Gerdt
198	207	Xdin AB	I	Sweden	00	177	158	16	Hans Norén
199	189	Leonhardt, Andrä u Partner							
		Beratende Ing GmbH	S	Germany	00	175	170	17	Holger S. Svensson
200	190	KHR AS Arkitekter	A	Denmark	00/01	*175	170	16	Jesper Lund

bygga och under 25 år driva två skolor i Swanscombe. Atkins har också utökat sitt risktagande i privatfinansierade vägprojekt. Tillsammans med entreprenören Balfour Beatty har bolaget köpt ut tyska Philipp Holzmann's del i Connect Roads, som etablerats för pfi-projekt. Atkins går i allt större omfattning på nya banor. Genom delägarande i TS4i Power Resources är de involverade i bl a två värmekraftverk som servar ett antal livsmedelprocess-, pappers- och förpackningsanläggningar. Under året har Atkins också köpt Scan Rail Consult från danska staten. Atkins organiserar nu om koncernen i en global mer marknadsorienterad struktur.

Hyder Consulting köptes i januari ut av (MBO) företagsledningen från Hyder plc (fd Welsh Water).

ARUP har reorganiserat sin struktur och skapar med sitt australiensiska partnerbolag Arup Group Ltd med ca 6250 anställda och ca 385 m£ i omsättning.

WSP Group som under år 2001 förvärvat svenska J&W med ca 2000 anställda hade under föregående år köpt amerikanska Flack + Kurz Group med ca 300 anställda och Cantor Seinik Group. Under 2001 har också bl a engelska Marcial Echenique & Partners Ltd inom samhällsbyggnad förvärvats.

White Young Green plc har bl a köpt "14001 Ltd", som är konsult inom kvalitetsssäkring, samt Cassels Group inom hälsa, säkerhet och miljö med ca 20 anställda.

High Point Rendel har bildat en strategisk allians med indiska STUP Consultancy med över 600 anställda. Företaget har en kraftig expansion av sin verksamhet i Asien. High Point har etablerat nära samarbete med flera handelshus och en allians med USA-konsulten R.W.Beck. Bolaget har också förvärvat Vantagepoint Management Ltd som specialiserat sig på ppp-projekt.

Engelska delen Gibb eller snarare LAWGIBB-gruppens internationella del Gibb har förvärvats av expansiva NYSE-noterade engineering/construction bolaget Jacobs. För ett par år sedan köpte Jacobs konsulten Sverdrups och har ägarintressen i franska Serete.

AMEC plc är ett servicekonglomerat som köpt kanadensiska, Torontobörsnoterade, Agra Inc.,. Med viss omorganisation är nu Agra döpt till AMEC Inc. och svarar för servicejättens nordamerikanska verksamhet.

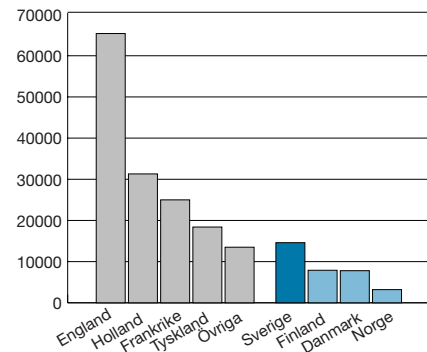
Babtie, som tidigare köpt Allot & Lomax, har genom delägarskap i BEAR Scotland fått ett femårigt uppdrag rörande planering och underhåll på ett ca 2300 km vägnät i norra Skottland. Ett samarbete med Bank of Scotland backar upp större åtaganden. Ett samägt bolag har etablerats med irländska E G Pettit med sikte på bl a infrastruktur projekt. På hemmaplan har Babtie köpt Inverness Engineering Consultants med ett 40-tal anställda.

Exportinriktade Holländare

Det största holländska konsultföretaget Arcadis expanderar också i USA. I slutet av 2000 köptes Texas-baserade infrastrukturkonsulten WSBC Civil Engineers, Inc., med ca 70 anställda, som läggs in under Arcadis Geraghty & Miller. Arcadis som är ledande inom infrastruktur har inte mindre än 56% av sin omsättning utomlands. På den nya infrastrukturens område har Arcadis tecknat avtal med Siemens om service i hela Tyskland i samband med 3G-utbyggnaden.

DHV har förvärvat Netherlands Airport Consultants (NACO), som är en ledande konsult på just flygplatsprojektering med ca 200 anställda. DHV har också köpt Blesgraaf Consultancy och ökat sin andel i ELTA J Claas till 80%. Samarbetet med engelska Halcrow vidgas. DHV har 40% av sin verksamhet utanför Holland. DHV's partner i Sydafrika är Stewart Scott. Bolaget har stärkt sin miljöprofil genom köp av en specialistenhet från Jacobs Conprimo (tidigare Stork Engineering).

Fugro med stabil god lönsamhet har i början av 2001 köpt kanadensiska Sial Geosciences Inc, Montreal med ca 35 anställda och fem flygplan och stärker därmed sin verksamhet i Nordamerika. Via sitt amerikanska dotterbolag Fugro GeoServices Inc. bildar Fugro partnerskap med Boeing Oceaneering International om undervattentjänster inom GIS-verksamhet riktade mot främst olje- och gasexploatering och tele-

De 200 största konsultföretagen i Europa har ca 187000 anställda. Engelska företag svarar för nära 35%. Totalt omsatte de 200 företagen ca 16,5 miljarder Euro under år 2000.

kommarknaden. Fugro köpte också Geologic Consulting Services BV i Holland och kanadensiska Spectra Exploration Geosciences Corp. Ett nytt affärsområde etableras – Geoscience med bl a köp av Robertson Research Ltd Rotterdamsföretaget Jason Information System B.V-ledande på datorbaserad 3-D modellerad analys av olje- och gasförekomster.

Tebodin hör till de storkoncerner som bildar internationella nätverk. Under år 2000 bildades ett joint venture med USA-konsulten Lockwood Greene. Under året har Tebodin förvärvat Cebeco Consulting Engineers med 45 anställda med fokus mot kunder inom livsmedelsindustrin.

Tauw Group stärker sin utlandsverksamhet genom köp av 45% i Italienska miljö-konsultföretaget EcoAppraisal SRL och 70% i franska Ophrys SARL.

Snabbt expanderande Detron Group NV inom bl a telekom och industrikonsulting köps efter visst motstånd upp av service/automationsserviceföretaget Landis Group. Därmed försvinner ett av konsultföretagen från Amsterdambörsen.

Expanderande Grontmij har köpt AquaSens (70%) samt Technical Management, Vanderbroek International och MAP Environmental Research.

Världens 100 största arkitekt-, teknikonsult- och industrikonsultkoncernerna

(USD per 00-12-29)									
	Group	Services	Country	Annual Report	Number of employees	(Last year)	Turnover M USD	CEO/President Managing Director Oct. 2001	
1	1	URS Corporation	MD	USA	00	16000	15700	2206	Martin M. Koffel
2	2	WS Atkins plc	MD	England	00/01	12843	11633	985	Robin Southwell
3	(-)	Altran	I	France	00	12823	8665	807	Frederic Bonan, Michel Friedlander
4	*24	AECOM	MD	USA	00	12000	12000	1600	Ray Holdsworth
5	3	Parsons Corporation	MD	USA	00	11000	11000	*2300	Jim F. McNulty
6	4	CH2M Hill Companies, Inc.	MD	USA	00	10494	9846	2107	Ralph R. Peterson
7	6	Parsons Brinckerhoff	MD	USA	00	9200	7870	1157	Thomas J. O'Neill
8	5	Black & Veatch	MD	USA	00	8500	8300	2358	Leonard C. Rodman
9	9	SNC-Lavalin Group	MD	Canada	00	8200	6500	1142	Jacques Lamarre
10	7	Arcadis Group	MD	Netherlands	00	7657	7217	713	Harrie L. J. Noy
11	8	AMEC Inc.	MD	Canada/UK	*00	6000	6500	886	Peter Janson
12	*18	MWH Montgomery Watson Harza	Env	USA	00	5500	3750	721	Robert B. Uhler
13	10	Fugro N.V.	CE	Netherlands	00	5492	4910	655	Gert-Jan Kramer
14	17	Tetra Tech, Inc.	PM,Enr,CE	USA	00	5400	3800	795	Li-San Hwang
15	11	Ove Arup Partnership	MD	England	00	5037	4850	402	Bob Emmerson
16	47	WSP Group plc /J&W	MD	England	*00	5000	*2000	325	Christopher Cole
17	13	Jaakko Pöyry Group	MD	Finland	00	4717	4461	436	Erkki Pehu-Lehtonen
18	12	Groupe Egis	MD	France	00	4500	4600	498	Gilles Leservot
19	16	Hatch Group	MD	Canada	00/01	4400	4000	262	Ronald R. Nolan
20	21	Grontmij Group	MD	Netherlands	00	4134	3451	434	Jan W. Hillege
21	19	Berger Group, Inc.	MD	USA	00/01	3722	3531	378	Derish M. Wolff
22	20	Michael Baker Corporation	MD	USA	00	3700	3500	391	Donald P. Fusiui
23	23	DHV Group	MD	Netherlands	00	3613	3300	240	Hans C. Huis in 't Veld
24	15	LAWGIBB Group	MD	USA	00	3500	4000	304	Bruce C. Coles
25	14	Mott MacDonald Group	MD	England	00	3490	*3296	323	T J Thirlwall
26	27	Camp Dresser & McKee	CE,PM	USA	00	3400	3000	458	Thomas D. Furman, Jr
27	25	Halcrow Group Ltd	MD	England	00/01	3296	3203	218	Derek Pollock
28	(-)	Alten Group	I	France	00	3012	2145	173	Simon Azoulay
29	29	HDR, Inc.	MD	USA	00	3000	2560	*360	Richard R. Bell
30	22	Lockwood Greene Inc.	MD	USA	00	3000	3400	288	Fred M. Brune
31	28	Babtie Group	MD	Scotland	00	3000	2790	177	William G. Mitchell
32	(-)	Bertrandt AG	I	Germany	00	2807	2378	173	Dietmar Bichler
33	35	Stantec Inc.	MD	Canada	00	2800	2300	174	Anthony P. Franceschini
34	34	PBS&J	MD	USA	00/01	2775	2320	*263	H. Michael Dye
35	26	Hyder Consulting Group Ltd	CE	England	*00/01	2538	3012	186	Tim Wade
36	59	Carter+Burgess, Inc.	CE,A	USA	00/01	2500	1780	314	Jerry Allen
37	33	ERM, Environmental Recourses Managemnet	Env	USA	00	2500	2400	306	Peter Regan
38	31	Sinclair Knight Merz Pty Ltd	MD	Australia	*99/00	2500	2500	173	Paul P. Douglas
39	30	Scott Wilson Ltd	MD	England	00	2487	2500	161	Bob McGowan
40	42	Royal Haskoning Group	MD	Netherlands	00	2300	2044	142	J. Bout
41	83	MACTEC/Harding, Inc.	MD	USA	00	2300	2300	325	Robert L. Castello
42	39	COWI Consulting Engineers and Planners	MD	Denmark	00/01	2203	2087	185	Klaus H. Ostfeld
43	45	ENSR International*	MD	USA	00/01	2200	2000	240	Robert C. Petersen
44	46	Golder Associates Inc.	CE	Canada	00	2200	2000	220	Frederick W. Firlotte
45	37	ÅF-Group	I,E,M,Enr	Sweden	00	2191	2222	181	Gunnar Grönkvist
46	38	SWECO AB	MD	Sweden	00	2132	2188	182	Wigon Thuresson
47	43	RITES	MD	India	*99/00	2030	2034	36	K.P. Singh
48	41	Carl Bro Group	MD	Denmark	*00	2024	2059	173	Jesper Rasmussen
49	50	Oranjewoud group	CE,Env,PM	Netherlands	00	2013	1969	163	Jan Reneman
50	44	Hellmuth, Obata + Kassabaum, Inc.	A	USA	00	2000	2000	*342	Jerome J. Sincoff
51	36	Gensler	A	USA	00/01	2000	2285	343	Edward Friedrichs

PM = Project Management, A = Architecture, CE = Civil/IS = Structural Engineering, Env = Environment, Enr = Energy, E = Electrical,
M = Mechanical/HEVAC, I = Industrial, MD = Multi Disciplinary

	Group	Services	Country	Annual Report	Number of employees	(Last year)	Turnover M USD	CEO/President Managing Director Oct. 2001	
52	48	Tebodin, Consultants & Engineers	MD	Netherlands	00	2000	2000	119	H. Hegger, J.Bout, T van den Velden
53	(-)	Chiyoda Corporation	Enr,I	Japan	00	1964	-	122	Masato Kitagawa
54	49	Nikken Sekkei Group	MD	Japan	00	1942	1996	363	Kunihiro Misu
55	53	Gannett Fleming Engineers & Planners	MD	USA	00	1926	1900	191	Ronald J. Drnevich
56	58	Sargent & Lundy LLC	Enr	USA	00	1900	1800	317	Paul L. Wattlelet
57	51	Rambøll Group	MD	Denmark	00	1863	1961	153	Flemming Bligaard Pedersen
58	56	HNTB Companies	CE,A,Env	USA	00	1850	1845	*405	Harvey K. Hammond, jr
59	57	Dar Al-Handash Consultants (Shair & Partners)	MD	Egypt	00	1850	1810	346	Kamal A. Shair
60	52	Scandiaconsult Group	MD	Sweden	00	1732	1935	140	Torbjörn Torell
61	(-)	Rücker AG	I	Germany	00	1681	1450	103	Wolfgang Rücker, J. Vogt, H. Burst
62	67	Tecnicas Reunidas, S.A	MD,I	Spain	00	1655	1500	223	José Ladó Fernandez-Urrutia
63	62	Roy F. Weston, Inc.	MD	USA	00	1650	1650	270	William L. Robertson
64	63	Nippon Koei Co, Ltd	MD	Japan	00/01	1612	1617	550	Katsuyoshi Wada
65	61	Pacific Consultants Group	MD	Japan	00	*1600	1664	510	Tamio Araki
66	72	Burns & McDonnell*	MD	USA	00	1600	1400	215	Dave G. Ruf, Jr.
67	(*)	JacobsGIBB Ltd	MD	USA/England	00	1510	1500	92	Peter D. Brettell
68	84	Semcon AB	I	Sweden	00	1504	1173	104	Hans Johansson
69	69	Development Consultants Private Ltd	MD	India	00	1500	1500	10	S. C. Dutt, S Ghosh
70	65	Conell Wagner Pty Ltd	MD	Australia	00	1486	1600	87	Robert Squire
71	(-)	Consulting Engineering Services Ltd	MD	India	00	1469	-	-	Srikumar Ghoshk
72	76	Kleinfelder, Inc.	Env, CE, PM	USA	00	1400	1300	140	Gerald Salontai
73	92	EC Harris	PM, QS	England	00/01	1400	1007	118	Richard Clare
74	88	Africon Engineering International Pty	MD	South Africa	00/01	1400	1100	33	M.P. Cilliers
75	73	Gutteridge Haskins & Davey Pty Ltd	MD	Australia	00	1400	1300	89	Ken Conway
76	71	OYO Corporation	CE	Japan	00	1367	1405	448	Takeshi Ohkubo
77	60	Kokusai Kogyo Co, Ltd	CE, Env	Japan	00/01	1346	1687	390	Tanaka Kiyota
78	74	Development Design Consultants Ltd	MD	Bangladesh	00/01	1337	1325	6,6	A.K.M. Rafiquddin
79	77	Malcolm Pirnie, Inc.	Env, CE	USA	00	1300	1255	204	Garret P. Westerhoff
80	79	Mouchel Group Ltd	MD	England	00/01	1282	1200	80	Jim Harding
81	87	STV Group	MD	USA	00	1200	1100	150	Dominick M. Servedio
82	(-)	The Dewberry Companies	CE	USA	00	1200	-	149	Sidney O. Dewberry
83	80	Beca Carter Hollings & Ferner Ltd	MD	New Zealand	00/01	1200	1200	*50	Richard H. Aitken
84	106	Parkman	MD	England	00/01	1200	866	49	Richard Archer
85	(-)	SYSTRA Group	MD	France	00	1150	-	143	Thierry Ossent
86	101	Kimley-Horn & Associates, Inc.	CE, SE, Env	USA	00/01	1149	950	174	Robert G. Wright
87	86	Tauw Group	CE, Env	Netherlands	00	1124	1124	65	A. T. de Borst
88	75	Pasco Corporation	CE, S	Japan	00/01	1116	1300	384	Shohei Kimura
89	86	Sener Group	MD	Spain	00	1100	1100	148	Jorge M. Sendagorta
90	97	Tecsult Inc.	MD	Canada	00	1100	1000	75	Luc Benoit
91	125	Obermeyer Planen+Beraten GmbH	MD	Germany	00	1100	760	61	Leonard Obermeyer
92	91	PCG-Profabril Consulplano Group	MD	Portugal	00	1093	1034	42	Ilidio de Ayala Seródio
93	89	Meinhardt Group	MD	Australia	00	1080	1000	80	Shazad Nasim
94	90	CTI Engineering Co, Ltd	MD	Japan	00	1056	1077	*280	Yumio Ishi
95	103	White Young Green	MD	England	00/01	1028	940	77	Richard Brayson
96	(-)	Dessau-Soprin, Inc.	MD	Canada	00	1012	-	56	Jean-Pierre Sauriol
97	(*)	Teleca AB (former part of Sigma AB)	I	Sweden	00	1005	*	97	Nick Stammers
98	95	Lahmeyer International GmbH	MD	Germany	00	1000	1000	217	Martin Bay
99	139	RTKL International Ltd	A, M, E, SE	USA	00	1000	657	131	David C. Hudson
100	(-)	Sear Brown, Inc.	MD	USA	00	1000	-	96	Michael Triassi

Tysk industrikonstult i Sverige

Expansiva industriteknikkonsulten Rucker AG köpte i juli 2000 B Nord Consulting AB i Göteborg. Rucker får därmed ett brohuvud in mot Skandinavien för satsningar mot framför allt kunder inom fordonsindustrin.

Frankrike

Groupe Egis är en snabbt växande koncern med flera kända konsultvarumärken, som bl a tyska Dorsch Consult, har en omsättning på ca 500 M euro. Bland de andra kända dotterföretagen finns Scetaroute, BCEOM, Italconsult, Hydroprojekt i Tjeckien. Egis som är infrastrukturspecialister deltar också i stora ppp-projekt bl a ett 155km långt motorvägsprojekt med skuggtullar i nordöstra Portugal.

Vi har för första gången uppmärksammat industrikonstultjätten Altran. Från att ha bildats 1982, satts på börsen på Second Marché 1987 är det nu en jätte med över 12000 anställda. Bolaget satsar på uppdrag inom industrins FoU sektor.

Sogreah, som bildades genom ett MBO från Alcatel under 1999 har i år tagit steget över kanalen och köpt engelska byggkonsulten BEST.

USA

Infrastrukturjätten Parsons Brinckerhoff etablerar en managementkonsult-enhet. Koncernen har köpt PPK Environment & Infrastructure Pty Ltd i Australien.

Som inledningsvis nämnts har AECOM under kort tid vuxit till en jättekoncern genom förvärv av ett flertal välkända konsultföretag. Bland ingående bolag kan nämnas DMJM, Holmes & Narver, Frederick R. Harris, CTE Engineering och relativt nyligen inköpta engelska Maunsell och Oscar Faber samt amerikanska Metcalf & Eddy. Omstrukturering av flera bolag pågår och bl a har DMJM+HARRIS bildats av delar av de ingående namnen samt Holmes & Narver. AECOM har också via AECOM Technology Corp, Los Angeles har köpt infrastrukturkonsult-enheten inom KPMG, Fairfax, VA med ca 30 anställda.

Investmentbolaget American Capital Strategies har under året tillsammans med delar

av företagsledningen i Roy F. Weston köpt ut sistnämnda bolag med 1650 anställda från Nasdaq-börsen, Weston-familjen, personalfonder med flera privatägare för ca 66\$M.

Missnöjet med börsens värdering av infrastrukturkonsulten STV Group har medfört att huvudägarna köper ut bolaget från Nasdaq börsen där endast en begränsad andel låg på externa ägare. Bolaget blir därmed åter ett personalägt bolag

Precis som i Europa blir utbildningsväsendet en allt viktigare kund för konsultföretagen. US-jätten URS Corp har i samarbete med ett medelstort arkitektföretag DNK Architects fått uppdraget att planera, utforma och implementera ett skolprogram i Cincinnati för ca 43 000 elever i 75 skolor. Som flera andra av de större konsultföretagen har URS en växande marknad i utbyggnaden av mobilnätssystemen. URS har efter konsolidering av Dames & Moore nu över 2 miljarder dollar i omsättning och inte mindre än 16000 anställda.

Snabbväxaren Tetra Tech, Inc. har fokus på teknik och management inom miljö, infrastruktur och kommunikation. På infrastrukturuområdet har koncernen köpt FHC, Inc., Rizzo Associates and Edward A. Sears och på kommunikationsområdet eXaert Wireless Solutions, LC Inc., HFC Technologies.

CH2M Hill har genom sin Hanford Group fått ett mycket omfattande uppdrag avseende säkerhet, utbyte och rening av jättelika undermarkslager av radioaktivt avloppsvatten för reaktorinläggningar i Hanford. Uppdraget löper fram till 2018 (!).

LAWGibb Group som sålt sin internationella del – Gibb UK – till Jacobs Engineering har i sin tur köpt Texasverksamheten i Maxim Technologies, Inc. LAWGibb koncentrerar nu verksamheten till den nordamerikanska kontinenten och utvecklar också en IT-avdelning.

Personalägda HDR har förvärvat Edward Consulting Inc., inom el-och industriområdet samt Brown Intertech på miljöområdet.

ENSR International köper vissa delar i McLaren-Hart/Jones Environmental Consultants och 25% av engelska RSK Environment.

Övriga världen

Kanadensiska Hatch har köpt ut affärsenheten för gruv, metallurgi och industriteknik från Kaiser Engineering och får därigenom ett tillskott på nära 600 anställda. På infrastruktur området expanderar samarbetet med Mott MacDonald genom bl a köp av BAC Killiam Group.

I övrigt växer project management-verksamheten snabbast och är nu uppe i 600 anställda.

Det på Toronto-börsen listade Stantec har expanderat kraftigt, främst tack vare kraftigt ökad närvaro i USA. Genom köp av bl a EWP Engineering Inc., P.R.Fletcher & Associates, Enviro Net, Tipton and Kalmbach Inc. och DS Atlantic Corporation har antalet anställda i USA ökat med över 700 och bolaget har nu totalt ca 3000 anställda.

Kanadensiska SNC-Lavalin Inc., har köpt Titan projects Ltd med tung kompetens inom olje- och gassektorerna. SNC har bl a avsevärd del av pfi-bolaget Highway 404 ett projekt som dock hittills tårt på SNC's marginaler.

Acres International har köpt Nordic Engineering med 100 anställda inom olje- och gassektorerna och framgångsrik EPCM-verksamhet.

Svenska konsultföretag hävdar sig väl

På vår världslista finns denna gång fem svenska konsultföretag bland de 100 största rangordnat efter antal anställda – ÅF är nr 45 (37), SWECO nr 46 (38), Scandiaconsult nr 60 (52), Semcon nr 68 (84) och Teleca nr 97 (*). Vi har proforma redovisat J&W ihop med WSP – annars skulle J&W hamnat på plats nr 67.

Bland Europas 200 största konsultföretag finns inte mindre än 16 (17 om J&W skulle inräknats) svenska företag vilket vittnar om den internationellt sett relativt stora och renodlade svenska konsultbranschen. Vi har bl a två av Europas absolut största arkitektföretag, FFNS (SWECO) och White Arkitekter och en av de absolut största project managementkonsulterna, Hifab-Gruppen. Därtill väl utvecklade industrikonstultföretag, som t ex ÅF, Semcon, Teleca och Epsilon.

I den amerikanska tidskriften ENR's ranking av de största globala entreprenadföretagen ligger nu franska Vinci Group (SGE namnändrade till Vinci och gick ihop med GTM) på första plats med en omsättning på drygt 16,1 miljarder USD. Förra årets etta, japanska Taisei Corporation hamnar nu på andra plats följt av ytterligare en fransk entreprenör Bouygues SA (ca 12,7 miljarder USD). Svenska Skanska avancerar till 9:e plats (10) och NCC placerar sig på ca 28:e plats. Räknat enbart på den internationella verksamheten ligger Skanska på en imponerande andra plats efter tyska Hochtief.

Till sist

Vi har för vår kartläggning utöver medlemskretsen kontaktat ca 800 företag i Sverige och utomlands och de allra flesta har sänt oss årsredovisningar eller har på annat sätt besvarat vår enkät. Vi har också kunnat dra nytta av företagens allt utförligare webbsidor. För några av de företag vi inte direkt fått uppgifter från har vi ändå kunnat hämta uppgifter från andra källor, som tidskrifter m.m. Detta har vi i våra listor markerat med ”*” framför aktuell uppgift. Även om vi i några fall inte har exakta uppgifter vill vi visa upp marknadens större aktörer.

I vår redovisning har vi inte med företag eller grupperingar som betraktas som projekteringsenheter inom offentlig verksamhet, entreprenadföretag eller industrikonglomerat. Med den utveckling vi ser på marknaden blir det dock för varje år allt svårare att, trots vår nordiska definition av konsultföretag, dra gränsen för medverkan i vår översikt.

Vi tackar alla som bidragit till vår Branschöversikt och tar också tacksamt emot synpunkter liksom tips på företag, som vi missat.

Bengt O. Andreasson
bengt.o.andreasson@std.se

www.std.se

Svensk Teknik och Design är bransch- och arbetsgivarorganisationen för Sveriges arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultföretag. Med över 800 medlemsföretag med tillsammans nära 20000 anställda representerar Svensk Teknik och Design därmed nära två tredjedelar av de resurser som finns i branschen.

Svensk Teknik och Design arbetar för att skapa nytta för medlemsföretagen på dagens fria marknad för kunskapsutveckling och försäljning av tjänster. Bransch- och arbetsgivarfrågor sammanfaller och samverkar i allt högre grad. Ersättningsformer och arbetsvillkor för medarbetarna i företagen förändras och är beroende av hur företagens tjänster värderas och prissätts. För att nå styrka och utvecklingskraft är det nödvändigt att ha ett brett perspektiv när det gäller företagens branschtillhörighet.

Svensk Teknik och Design är både en proaktiv branschpolitisk företrädare och en serviceorganisation för medlemsföretagen. Verksamheten inriktas på arkitekt- och konsultföretagens kärnfrågor – synlighet, konsultaffärer, löne- och anställningsvillkor samt kompetensutveckling och förnyelse – och bedrivs inom tre huvudområden

- Näringspolitik
- Arbetsgivarfrågor
- Kompetensutveckling

Svensk Teknik och Design är en del av ALMEGA, som är den största förbundsgruppen inom Svenskt Näringsliv.

Internationellt är Svensk Teknik och Design medlem i den globala teknikkonsultorganisationen FIDIC (Federation Internationale des Ingenieurs-Conseils), i den europeiska motsvarigheten EFCA (European Federation of Engineering Consultancy Associations), i samarbete med SAR i den europeiska arkitektorganisationen ACE (Architects Council of Europe) och på arbetsgivarfronten genom ALMEGA i UNICE (Union of Industrial and Employers' Confederations of Europe).

STD Svensk Teknik och Design

ARKITEKT-TEKNIK- OCH INDUSTRIKONSULTFÖRETAGEN I SAMVERKAN

Besöksadress: Blasieholmsgatan 5
Postadress: Box 16105, 103 22 Stockholm
Telefon 08-762 67 00. Fax 08-762 67 10
E-post: std@std.se. www.std.se